

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakiszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, minlegesebb foszforsavas munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és trágyája. — Kívánatra szakítal készségesen szolgál

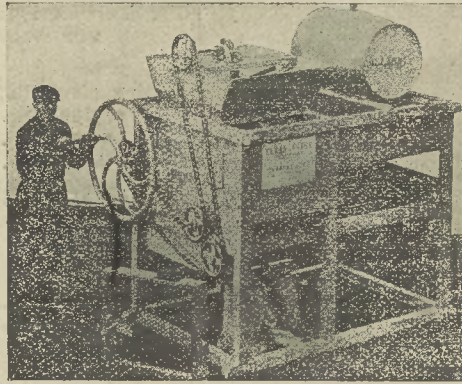
KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselő e.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva!

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmany az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

„Agrikultura“ melasse-erőtakarmanyt készítő gépeinket

kézi vagy hajtóerőre berendezve 3-4 waggon árú előállításánál a gép ára már megtérül. — Melasse, szárított répaszelet, korpafélék, mindenféle műtrágyák, „Agrikultura“ org. trágya, enyv-telen csontliszt stb. árusítása.

Agrikultura mezőgazdákot ellátó részv.-társ. Iroda és mintatelep: Budapest, V., Zoltán-utca 12. Sürgőnyezim: Oxigen. Telefon: 99-43.

A pécsi országos kiállításon arany-, ezüst- és bronz-érmekkel kitüntetett

hidegvérű lótenyésztéséből

három darab tenyészmén kerül eladásra.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál:

BOGYAY FERENCZ

Polány, u. p. Mernye

Somogy megye.

Igás ökör eladás.

Bérlet lejáratá folytán a **Vasvári Béruradalom eladja** összes szilaj igás ökreit és minden néven nevezendő gazdasági felszerelését, u. m.: **cséplő- és vetőgépek, Vidats-ekék, boronák, hengerek, szekerek**, stb. stb. minden a legjobb karban. Tudakozódni lehet a **Béruradalomnál Vasváron.**

Tiszavidéki vetőbuza.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Gazdasági Egyesület értékesítési szövetkezete szállít 50 mázsán felüli tételekben, vetőmagul leginkább ajánlatos 81 kilogrammon felüli minőségi súlyu, elsőrendű, bőtermő, gyommentes eredeti **tiszavidéki vetőbuzát** Szolnok közelében, Tiszavidéken fekvő vasuti állomásokról.

A szállításhoz I-ső rendű új juttazsákok egy korona 20 fillér, kettős vitorlavászon kenderzsákok egy korona 40 fillérért kaphatók, vagy a szállítás saját zsákokban is történhetik. — Pontos mintával és árajánlattal szolgál:

Gazdasági Egyesület Szolnok.

Grand Prix. Párisi világkiállítás 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára K 2.80.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóban, úgy a polgári, mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy hűsítést előtti és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26. sz.

UTÁNZATTÓL ÓVATIK! **SZŐLLŐ** UTÁNZATTÓL ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenésedés (anthracosis) ellen biztos védekezői szer: Schloesing lecsapott vasoxydos kénpora

Lisztharmat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Burgonya (kolompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora.

Szőllőfűrtperonosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora.

Szőllő peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora.

Üszög ellen: Schloesing permetező bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. — Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, háti kénfujtatóját és kézi kénfujtatóját. Schloesing Frères & Cie részvénytársaság Marseille (Franciaország). — Vezérképviselő Magyarországra részére:

FRANKL ADOLF banküzlete

Budapest, VI., Eötvös-utca 19. — Saját ház. — Telefon 25-40.

Megbízható képviselők minden megyében. Ismertetések, árjegyzékek minden érdeklődőnek készséggel és díjmentesen. Védjegy földgömb. Védjegy Schloesing Marseille.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmások csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéseért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükségpostabélyeggel ellátva küldetnek be.

ZSÁK PONYVA KÖTÉL
POLLAK SÁMUEL SZEGED

Alkalmazást keresők.

Földmives iskolát

végzett, 35 éves, kis családú egyén megfelelő állást keres. Cím: Csótár Ferencz, Tokoros, posta Czeldömölk.

Hirdetmény.

A nagyszentmiklósi (Torontál m.) m. kir. földmivessiskolát a folyó tanévben több olyan kevésigényű, szorgalmas, jó iragviselő nőtlen és családú egyén végzi, kik nagyon alkalmasak arra, hogy valamely uradalomban vagy gazdaságban a béresgazdai, kulcsári, magtárosi, munkafelügyelői vagy botosispáni állást méltóan betöltsék; kisebb gazdaságban önálló állásra is alkalmazhatók s az állát már szeptember hóban elfoglalhatják. E teljesen megbízható egyének felfogadására nézve megkeresésre készséggel megteszi az ajánlatot a fenti m. kir. földmivessiskola igazgatósága.

Ispáni

vagy kerületi segédtitkári állást keres mielőbbi belépéssel tanintézetet végzett, nőtlen protestáns vallású, szerény igényű gazdasz több évi gyakorlattal. Jártas külső és belső munkákban, tehenészetben és az egyszerű számvitelben. Bővebb információkat nyújt Szilassy Zoltán ur országgyűlési képviselő, Budapest, Köztelkek; Krick Aladár ur korona-uradalmi felügyelő Léván; Gróf Sándor ur uradalmi intéző Nógrád-Ecsegen; Juhász Kálmán ur, intéző Nagy-Málson. Cím a kiadóhivatalban 1006 szám alatt.

Ispáni

v. ehhez hasonló állást keres újévre kisebb gazdaság önálló kezelésére, földmivessiskolát teljesen végzett, 6½ évi gyakorlattal. Keresztény, 31 éves, kis családú, a gazdaság minden ágában, szőlőmivelésben teljesen szakképzett egyén. — Megkeresés: **Gondár György, Tács.**

Uradalmi műkertes,

34 éves, nős egyén, ki a kertészet összes ágazataiban teljes szakképzettséggel bír, e téren több kitüntetéssel, 20 évi praxisal, olyan uradalmi, tündöki állást keres, hol állandóan működhetne. Magyar, német, román nyelvet teljesen bírja, elsőrendű referens cziákkal, szerény igény mellett szives megkereséseket zárt levélben "Uradalmi műkertes" címre kér. Borosjenő (Aradmegye.)

Földmivessiskolát

végzett, nőtlen, kevés igényű, jó írásu egyén megfelelő állást keres. — Cím: Kis Károly, Kemenesmihályfa.

Betöltendő állások.

Segéd-tisztnek

felvétetik augusztus 1-i belépéssel alulirott bér gazdaságban egy szolid, jó házból való keresztény, gazd. akadémiát vagy intézetet végzett fiatal mber. Fizetés meg egyezés szerint. Bizonyítványmások küldendők **Bánluzsányi bér gazdaság, Bánluzsányi** címre.

Fiatal ember,

nős előnyben részesül, teljesen jártas a pince-, szőlő- és gyümölcs-kezelésben, némi gazdasági gyakorlattal, a német és horvát nyelv bírása szóban és írásban, lehetőleg a magyar nyelv tudása is feltétel. Azonnal vagy legkésőbb f. év október 1-én felvétetik. Kérvénye bizonyítványmásokkal itj. g.óf Jankovich Aladár címére küldendő Cabunára, Slavonia.

Számtartó,

ki a könyvelésben teljesen jártas, önállóan és hibátlanul magyarul és németül levelez és a szőlészethez ért, nagyobb szőlő gazdaságba falura kerestetik. Fizetés csakis készpénzben történik. Ajánlatok bizonyítványmásokkal és fizetési igényekkel Telexi Zsigmondhoz Pécsre címzendők.

Irnokot

szép írással keresek azonnali belépésre. Kereskedelmi akadémiát végzett fiatal emberek küldjék ajánlataikat és bizonyítványmásolataikat, melyek vissza nem küldetnek, alatti címre. Javadalmazás: teljes ellátás mosáson kívül és havi 40 korona. Sándor László, Kőtegyán.

Kulcsár,

kiscsaládu, erélyes, szorgalmas, ki nagyobb tehenészetben hosszabb ideig alkalmazva volt, október 1-re felvételre kerestetik. Bizonyi ványmásolatokkal ellátott ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek, intézendők a következő címre: Leszenyei gazdaság, u. p. Hontujfalu.

Gazdasági

segéd-tiszt, vizsgázott, több évi gyakorlattal felvétetik Stein Testvérek-nél, Bátorkesz, Esztergom m., hova az ajánlatok bizonyítványmásokkal küldendők. Belépés szeptember 1-én vagy 15-én. Kezdőfizetés évi 480 korona és teljes ellátás.

17 gazdasági

állást közöl a ma megjelent Országos Pályázati Közlöny, közte intézőit, több gazdasági, segéd-tisztit, kulcsár, magtáros, gazda, irnok és gyakornokot. Ignyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: József-körút 38., ezelőtt Nap-utca 13.

A kuruczi

gazdaságban egy segéd-tiszt állás október hó 1-én betöltendő. Fizetés 100 korona havonként, lakás, fűtés, világítás. Bizonyítványmások, melyek vissza nem küldetnek, posta Vokány, Baranyamegye címzendők.

Irnok

kerestetik január 1-ére, megelőzőleg néhány hónapi (legkésőbb október hó elsejétől) gyakornoki próbaidővel 2000 holdas gazdaságba. — Megkeresések címe: Földváry Tibor, Öttevény, Győr-megye.

Őszi szállításra
 előjegyezhető
Reitter Oszkár
 főkapitány
 fajbaromfi-gazdaságában Nagybecskerekén fajtiszta teli-vér baromfiak:

angol emdeni liba	25.—	25.—
sárga orplington	10.—	8.—
fehér orplington	15.—	10.—
pekingi kacsá	10.—	8.—

Állami nagy aranyérmek. Külföldi és hazai legelső és legnagobb kitüntetések, győzelmi díjak Arad, Budapest I., Budapest II., Bécs, Belgrád, Lovrin, Nagybecskerek, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Pancsova, Szófia, Szatmár, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Zenta.

Eredeti Felső-Innhali és Montavouni

tenyésztőállatokat és fejőstehéneket (tuberkulózis menteseket) előnyösen közvetít s a vásár és árszabványviszonyok felől a t. vevőknek szivesen ad felvilágosításokat: **Anton Hell, Imst, I/Tirol.**

A mikosdi uradalom
 ajánlja

Őszi vetésre
 éveken át kipróbált „Vilmoim Andrieux“-tól szerzett eredeti mag után termelt, az idei nagy szárazságnak nagyon ellentálló francia búzáit, ugymint:

Bordeaux, Bon-Fermier és Gros-Bleu-t

100 kilónként 26 koronáért ab vasuti állomás Zalabér, vevő zsákjaiban szállítva, a vételár előzetes beküldése mellett. — Bővebbet: **Uradalmi intézőség, Mikosd-puszta per Zalabér.**

Klett-Braun-féle szérumok

sertésorbáncz, a borjuk fertőző tüdőlobja, tyukkolera, sertésvész és sertéspestis ellen!

Előállítja ezeket **J. Hauf & Co. G. m. b. H. Feuerbach, Stuttgart** mellett. — Kaphatók kizárólag a

„LABORATORIUM“ védőoltóanyagok termelésére részv.-társ.-nál
 Budapesten, VI., Felsőerdősor 10. szám.

500 kor. jutalom

annak, ki nekem november hó 1-re középbirtokon önálló és állandó gazdasági állást szerez. 37 éves, r. kath. vallású, nőtlen vagyok. Képzettségem: reáliskolai érettségi, tűzértisztí vizsga, 15 évi gyakorlat, szakirodalmi munkásság. A tiszteletdíj a szerződés megkötésekor készpénzben kifizetetik. **Megjegyzem, [hogy] eddig saját birtokunkat vezetem, mely azonban szüleim elhalálása után feldaraboltattott. Cím a kiadóhivatalban 1002. szám alatt.**

16 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett
KÁLLAI LAJOS
 motorgyárában
 Budapest, VI., Gyár-utca 28.
 a leghíresebb benzinelocomobil-cséplőkészletek kaphatók.
 !! Teljes jótállás kitéendő cséplésért !!

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélkül maguk kezelhetik.
 Használt gépek becsoréltatnak.
 Olcsó árak részletre. Árjegyzék ingyen.
KÁLLAI féle motor-cséplőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitéendő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Báró Kemény József** urnál Maros-Németi; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál Nagy-Enyed, stb.

Földbirtok

vásárlásra van megbízásom. Lehet mezőgazdasági, erdészeti vagy vegyes, lehetőleg kényelmes lakházzal, vagy kastélylyal. Ajánlatot tájékoztató leírással csakis a tulajdonostól kér **LOBMAYER JÁNOS FERENCZ,** Budapest, Szentkirályi-utca 17.

5000 hektoliter tartalmu 20—70 hektoliteres boroshordókat

elad **Alex. Breyer & Söhne** cég **Križevci (Horvátország).**

Pannonia szálloda
 BUDAPEST,
 VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

a fő- és szobáinak jelenleg legkényelmesebben berendezett szállók, legkényelmesebb étkész tennel.

2 db télvér **Karakul**
 tenyészkos azonnali átvételre eladó, telivér Karakul kosbarányok jövő évre előjegyezhetők. Dr. K. Tompa Arthur gazdasága Kr. Horvát, Szilágy m.

FIEDLER JÁNOS
 LENFONÓGYÁRA
 KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépellenszalmát tetszés szerinti mennyiségben is old eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Világhírű szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmértaliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

TEJ-
 szállító kannák.
 Szeparátorok.
 hűtő készülékek.
 Kópulók stb.
KLEINERES-FLEISCHMANN
 Vas- és alumíniumgyártó vállalat
 MÜLLING FÉCS-műt.
 Tel. jyzék in jyan.

BUZAKORPA
 őszi és téli szállításra olcsón beszerezhető **Hirschmann Sándor** gabonakereskedőnél Csáktornyán.

FEHÉRLÓ-SZÁLLO étterme
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitéendő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. Földbirtokosok találkozó helye.
 Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Szelvényfűzet 10% engedménnyel. Tulajd. **KOLB JÓZSEF,** Csalányi-vendéglő volt főpinczére.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELV:
Hozzunk mezei gazdaságunkba
helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Égész évre 16 kor.
Fél évre 8 .
Negyed évre 4 .

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési
pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEKET

• lap kiadóhivatala vesz fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogad-
tatnak el.

Az e apokban foglalt cikkekért minden utánnomási
jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	599
Tárca. Tipi Wenzel, a vadász. — Kacsvinszky Andor	600
Thallmayer Győző	600
Megmozdult a föld. — Vámos Jenő	600
Somogyi levél. — Horváth János	602
A Kemna-féle óriási szecsakavágó	602
A pozsonyi sűrűpavásár. — y.	603
Köszönfogyasztás a cséplőgépeknél. — Jalsoviczky János	603
Kérdések és feleletek	604
Kérdések: Almozás tőzeggel. V. I. — Hibás járásu ló patkolása. B. P. — A főestje felhasználása. Gy. P. — Sertéshizlalás kukorica és krumpli nélkül. W. L.	
Feleletek: Műténya a rozs alá. G., Dolezsálek Róbert. — A szuperfoszfát elszórásának helyes ideje. G., Dolezsálek Róbert. — Kukorica után buza. Legány Ödön. — Cséplő dobosár megerősítése használt dobsínekkel. C.	
Hirek	605
Apró szakközlemények	606
A napszúrás ellen. — A Chiloi salétrom-telepek meddig tartanak még el?	

SZEMLE.

(Hüvös kánikula. — A gyűrűbetegség ismét. —
A németországi esők és az árpaárak. — Mozgalom
Ausztriában a tejárak emelésére. — Az indiai
gyenge repcetermés. — A hizóállat piac kilátásai.
— A hamisított Thomassalak.)

Augusztus 18-ikáig borus, hüvös időben
volt részünk, a kánikula gunyjára. Soha még
ilyen kánikulát! Ha nem szégyeltük volna,
akárhányszor dideregtünk volna. Most az
egyszer járt vele eső is. Egy tenyérnyire meg-
ázott a föld, a mi április eleje óta csak most
esett meg először az ország sok részében. Né-
mely kiváltságos helyen már régen mélyen
ázott meg a föld. Persze most már lehet
vigan szántani és előkészülni az új termésre.
Az idén jobb auspiciumok között szórjuk el
a buza és rozsvetőmagot, mint tavaly, a
mikor a kiaszott száraz földbe lehetetlen volt
október vége előtt vetni. Az idén máské-
p lesz. Sietni fognak vele a gazdák, — mert a
mult évben nolens-volens megégették ujjukat
a kései vetéssel. De egy másik tanulságról
sem feledkezzünk el. Az üszög az idén mód
nélkül garázdálkodott az országban. Tessék
csávázni! De tessék jól csávázni! 2%-os
gáliczoldatban néhány percig fürösztetni kell
a magot, aztán szárítva elvetni. Akkor aztán
előfordulhat sporadice üszög, de nem számot-
tevően.

*

Mult számunkban megemlítettük azt, hogy
tudakozódni fogunk burgonya termelő gaz-

dáink körében arról, hogy a burgonya gyűrű
betegsége ez idén föllépett-e. Több oldalról
halljuk, hogy csak úgy, mint tavaly. Furcsa is
lett volna, ha az idén föl nem lépett volna, a
mikor a július—augusztusi nedves, hüvös idő-
járás oly kedvező a kriptogamokra nézve. A
szőlő peronoszporájának nagy mérvű föllépésé-
ről hallunk. A dinnyék rothadnak. Az uborkák
rozsdásodnak. Szóval rothad minden. Ilyen
kedvező körülmények között a burgonya be-
tegség el nem maradhat. Nem is maradt el. A
jelen évben már sokan fölhagytak a burgonya
termeléssel. Azok a burgonya szeszgyárosok, a
kik tehettek, átalakították a burgonya szesz-
gyárakat répa szeszgyárakká. Mások fölhagy-
tak egészen a burgonya termeléssel. A bur-
gonya termés a pestmegyei homokokban
nagyon rosszul ütött ki. Nem akartunk hinni
füleinknek, midőn egy pestmegyei gazdatár-
unk n.m.-kint 8 frt áráról megélt. De akár 8,
akár más mennyi forint, de a burgonya az idén
olcsó nem lesz, mert tényleg nagyon kevés
termett. Mi csak arra vagyunk kíváncsiak,
hogy a pesti és vidéki fejek honnan fogják
venni a burgonyalisztet, a nit a buzalisz-
tbe kevernek, hogy azzal a fogyasztókat megsej-
jék. Ha csak nem importálják, — de itthon ol-
csó nem igen fog telni.

*

Az esős időnek másik hatása volt az, hogy
a sörárpa árak megszilárdultak. Németország-
ban a tartós esőzések az érett árpát talpon
érték. Már augusztus 8-ikán írja a Deutsche
Landw. Presse Handels-Beilageja: »Mehrsei-
tig verlautet, dass die Qualität der Gerste ge-
litten habe, und da die Ausbildung der Kör-
ner infolge der langen Trockenheit ohnehin zu
wünschen übrig lässt, so dürfte die Gersten-
ernte weniger befähigtes Material liefern, als
noch vor kurzem erwartet wurde.« Az eső pe-
dig 18-ig esett. Innen a sörárpa árak megszi-
lárdulása. Aztán úgy látszik, hogy Orosz-
ország árpatermése nincs rendén. Innen a szo-
katlan nagy árpaárak, oly nagyok, a minőkre
már rég nem emlékszünk. Csak az a kár, hogy
bizony nálunk is a termés mennyiség jóval
kisebb, mint máskor lenni szokott.

*

Ausztriában nagyobb mozgalom indult meg
a tejárak emelésére. A mozgalom a cs. kir.
gazd. egyesület tejgazdasági osztályából indul
ki. Rövidesen összehívják a tejtermelőket,
köztük azokat is, a kik Magyarországból
Wienbe tejet szállítanak. A mozgalomra azért
van szükség, mert a tejkereskedők erős köte-
lékbe állottak össze azzal a célzattal, hogy a
termelőtől minél olcsóbban vegyék át a tejet
és a fogyasztóknak minél drágábban adják el.

Ugyanily kötelékféle — mondjuk kartell —
jött létre Budapesten is a tejkereskedők kö-
zött és híre volt, hogy már az ősszel elbán-
nak a Budapestre igyekvő termelőkkel. De
közbejötték a rossz takarmánytermés és
magas takarmányárak, minélfogva tervük ki-
vihetlenné vált. A macska tehát egyelőre
meglapult. Nem ártana, ha a magyar terme-
lők is mozognának, mert mi értelme annak,
hogy ráfizetéssel szállítanak tejet?

*

A repczipogácsa nemcsak azért drágult
meg, mert nálunk a takarmánytermés rossz,
hanem azért is, mert Indiában felette rosszul
ütött ki a repcetermés. Mult évben 10,730.000
mm. termett. Az idén csak 6,880.000. Majd
hogy csak nem a fele. Innen ered, hogy a
repczeolaj is drága. Nemcsak India, de
Románia és Magyarország repcetermése is
felette gyarló, — a repczipogácsája és olaja
tehát nem ok nélkül drágultak meg.

*

És most beszéljünk még egy kissé az állat-
értékesítési viszonyokról. Ilyenkor a hizott
marhákban máris áremelkedés szokott beál-
lani más esztendőknben. Az idén még mindig
tart a tespedés. Ennek oka a sok piacra do-
bott sovány marha. Vágják azokat is derűre-
borura. A Ruhland-féle landw.-Marktzeitung
aug. 4-iki számában azt jelzi, hogy a sertés,
árak már a közel jövőben emelkedni fognak-
és azt várhatni a hizott marhaárakban is. A
jóslásnak van alapja, mert Angolországban az
amerikai Beef-Trust, a mely már az egész
huspiacot dominálja, fölemelte a husárakat.
Londonban 4 koronán alól egy kgramm hus
sem kapható. E jelekből megítélhető, hogy
Németországban és visszahatólag Ausztriában
is a marhahusárak a közel jövőben nagyon
valószínűleg emelkedni fognak. Bécsi marha-
kereskedői körök is így beszélnek.

*

Itt az ideje annak, hogy a gazdák az őszi-
ek alá foszfátokat vesznek. Ez alkalommal a
Thomassalakra figyeljünk. Egy százsz keres-
kedő értéktelen Thomassalakkal árasztja
el a monarchiát. Megfestett foszfátokat árul
Thomassalak helyett. Jellemző ezeknek a
svindli salakoknak összetételük.

Összes foszforsav 10.43%, cizitromsavban
oldható 1.98%. Tehát ördögöt sem ad. És e
hamisított Thomassalakkból 100 és 100 waggon
jön be a mi országunkba is. Gare aux voleurs!
Vigyázzatok a tolvajokra! Csak úgy szabad
Thomassalakat venni, ha a cizitromsavban
oldhatóságért kezeskednek. Ezt ki kell kötni.
És ez elemzést nem szabad elmulasztani.

y.

A MAGYAR

MEZŐGAZDÁK

SZÖVETKEZETE UTJÁN

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

LEGELŐNYÖSEBB A

GABONA

ÉRTÉKESÍTÉSE.

Takarmánycikkekre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

Thallmayer Győző.

A magyaróvári kir. gazd. akadémia gépészeti tanszékének tanára, Thallmayer Győző, 40 évi szolgálat után nyugalomba vonul. Thallmayer Győző 1847-ben, Péterváradon született és a reáliskolai és technikai tanulmányokat Budapesten elvégezve, 1867—1869-ben asszisztens volt a budapesti polytechnikumon és 1869—1873-ig a hadi tengerészetnél szolgált. 1873-ban lett kinevezve a magyaróvári gazdasági akadémiához, a hol az 1869-ben létesített gépkísérleti állomás vezetését is átvette.

Szaktudásában nagy tudása és pedáns lelkiismeretessége jellemezte.

Nagy tudásának birtokába nagy nyelvismeretei révén is jutott, melyek lehetővé tették a külföldi szakmába vágó dolgok éber figyelemmel kísérését. Mint tanár 35 évig működve Magyaróváron egy óriási gárdát nevelt fel, körülövezve tanártársai és hallgatói szeretetétől, mert a száraz tárgy mellett, a mivel foglalkozott, oly jóságos szív dobogott keblében, hogy az, a ki Thallmayerrel is konfliktusba tudott keveredni, az már nem lehetett normális ember.

A magyaróvári akadémián eltöltött 35 esztendő az akadémia történetében diszes helyet biztosít Thallmayerünknek, ki, mint értesülünk, nyugéveit Bécsben szándékozik eltölteni.

Adjaj Isten, hogy ez nagyon sokáig legyen!

Megmozdult a föld.

(A mezőgazdasági érdekképviselet.)

I.

Alkossuk meg a mezőgazdák érdekképviseletét, azaz szervezzük a mezőgazdasági termeléssel foglalkozókat és magát a termelést!

Ennek a szervezkedésnek a szüksége az, a mi a földet, a föld miveltét mozgatja, ez hozta létre kézzelfogható megnyilatkozásaképpen ennek az érzésnek Bernát István és Rubinek

Gyula törvényjavaslattervezését a mezőgazdasági kamarákról.

Ez a szükség két forrásból fakadt és ösztönserőleg fogta át a lelkeket. Berzenkedni kell

101-ik ábra. Thallmayer Győző, a magyaróvári gazd. akadémia nyugalomba vonuló gépészeti tanára.

a mezőgazdasági termeléssel foglalkozóknak, mert a többi osztályok jórészt szervezetek már és mert hazánkban gazdasági termelése új csapásba, új irányba került.

Bartal Béla egy a »Gazdasági Lapok«-ban megjelent cikkében azt mondja, hogy a magyar mezőgazdák 1848-ig nem kellett érdekképviselet, mert minden politikai hatalom a földbirtokosok kezében volt, egy másik cikkíró pedig azt állítja, ugyancsak e helyen, hogy az O. M. G. E. jobb szolgálatot tett volna a gazdaközönségnek, ha a német kap-

tafára huzott gazdasági kamaráknak importálása helyett azon lenne, hogy minél több agrárius képviselő ülne a törvényhozás házában.

Ezt a két véleményt azért állítottam egymás mellé, hogy azonnal látni lehessen, hogy mi-
ben bizott és mi-
ben bizta el magát eddig a gazdaközönség. A szervezetlen többség a törvényhozásban, a közigazgatásban csak addig jelentett hatalmat a gazdatársadalom számára, a míg a többi társadalmi osztályok is szervezetlenek voltak. Mihelyt a tudomány felvilágosító erejénél fogva megindult a társadalmi osztályharc, ez a szervezetlen és öntudatlan többség erőtlenné, hatalom nélkülinek bizonyult. A többi társadalmi osztályok és főleg a negyedik rend, a munkásság szervezkedése az, a mely kiváltja, szükségessé teszi — milyen szocialistásként hangzik — az »agrár-öntudatot«.

Itt pedig álljunk egy kissé meg... Ezt a szót a törvényjavaslat indokolásának 18. kikezdése, 9. sorából tanultuk. Ezt a szót a törvényjavaslat alkotói a szocialistáktól vették kölcsön — lásd: »munkás-öntudat«, »öntudatos munkás«.

A mikor e sorokat írom a mezőgazdasági termelés ügyének akarok szolgálni, de teljesen elfogulatlanul. A közigazgatási tudomány szemüvegén tekintve bírálják tehát meg soraimat azok, a kiknek szól és nem pártoskodón. A mint hogy az írásomban is tisztán a ma elfogadott tudományos megállapodások és nem nagyhangú szövegek vezetnek.

A szocialistáktól vettek kölcsön szót a javaslat alkotói: szót és eszközöket is. Mert az osztályharc tudománya, egyenlő a szocializmussal. Nincsen tehát bántóbb és az objektíven ítélkező előtt komikusabb, mint a mikor az ilyen tisztán látó fő, mint a javaslat alkotói, a szokásos antiszocialista frazeológiát is felvonultatják az indokolásban. Nem frázisok kellenek pedig, hanem, hogy a mezőgazdaság mivel is átérezve a szocializmus jó oldalait, felhasználják a társadalomtudományból nyújtott eszközöket, módokat a maguk boldogulására — azaz szocialistákká legyenek. A mint-

TÁRCZA.

Tipi Wenczel, a vadász.

Apja Csaszlauból származott hozzánk, eredeti nevén Stipovics Wenczelnek hívták, főfoglalkozása a szakács-művészetben dombo-
rodott ki, egy grófi háznál. Itt született fia, a kis Wenczel is, kinek nevét a magyar nép nyelv szokásai szerint Tipire változtatta, a ki hajlamokra nézve atyja mesterségében csak a nyalakodásig vitte föl. Kedvenc foglalkozása volt, ha a grófi asztalra feltalalando torta hulladékból, süteményekből a felügyelet egy reá kedvező pillanatában jól bezsebelhetett. Sonkaczubák vagy rántott borjusült elcsenése egy harci diadallal vetekedett. Mert ha az öreg Stipsi észrevette, annyira dühbe borult, hogy a hirtelen keze ügyébe akadó sodrófa vagy lekvárkavaró lapát nyelével alaposan ellaznakolta.

Igy nevedkedett fel a kis Wenczel, örömben, ha sikerült zsákmányából jóllakhatott — bánatban, ha mohó falánksága kielégítése helyett kiméletnélküli elbánásban részesült. Igen elkészerítette az öreg a kinos tapasztalat, hogy fia semmiképp sem lesz örököse a szakácsmesterségben. Atyailag gondolkodott, tekintve a kis Wenczel kiapadhatlan étvágyát, — biztosítani szeretett volna az életben a leggyötrelmesebb ellenség ellen — az éhség ellen. De a kis Wenczel nem hajlott,

Volt azonban érzéke a vadászat iránt, melyben zsenge korától fogva titkos eszményképe volt a konyha vadász Otruba Herman. Ez az ur tulajdonképpen komornyikja volt a grófnak, de a helyzet szerint vadászatra kísérő személy, zöld vadász zekében, fináncz sapkája mellett óriási fajdkakas tollsorozat előre túlközve. Ez mind ábrándszerű volt ifju Wenczel előtt. A boldogság netovábbját érte el, ha a konyha vadász Otruba Hermannal a külső veteményes földekre esteli vagy hajnali nyullesre elmehetett. Így sajátította el a fegyverrel bánásmódokat, avattatott be a vadászelet titkaiba.

Első vadászténye az volt, midőn holdvilágos éjjel a kerékgyártóné szerelmesen mavukáló kandurját a cselédház tetejéről végérvényesen ledurrantotta, volt is elég baja érte, mert míg a béresek örömmel vették az ostorcsapószijnak kínálkozó macskabórt — a kerékgyártóné soha jót nem kívánt neki. Ifju Wenczel szorgalmasan eljárt lesni, sőt már nagyobb távolságokra össze-vissza járva vadászgatott is, de belátta, hogy kutya nélkül igen bajos, mert a megserétezett nyul csak elsántikál, ha nincs a mi megfogja. Ő ugyan megkísérelte, hogy elfogja a sebzett nyulat, de a mint futott utána, a puska szíjába megakadt a lába, úgy elvágódott, hogy csak úgy nyekkent belé. A puska szíj elszakadt, a puska sarkánya eltört, a töltényei szerteszt hullottak. A szenvedély azonban üzi és leleményessé teszi az embert, baján úgy segített,

hogy magához édesgette az Otruba »Czipő« nevű kutyáját. Ez a kutya igen hűséges volt ugyan, de származására nézve a juhász-kutyától, az amerikai kopasz agárig minden fajjalleg benne összpontosult. Hűséges vadász, illetve nyulfogó társa lett Wenczelnek, míg egy gyászos esemény be nem következett. Ugyanis egy holdvilágos havas téli estén Wenczel ur kiment a külső kertek liczeumbokrokka-
bokkal beültetett árka mellé nyulat lesni — magával vitt egy fő káposztát is, a mit bizonyos távolságra családeközül helyezett el a hóra, maga pedig a liczeumbokor alá huzódott. Várt, várt a káposztára jövő nyulakra teljes készenlétben, felhuzott puskával, de a hosszas várakozás után elszenderedett. Egyszer hóropogásra ébred fel, a mint kinyitja a szemét, látja, hogy a káposztafejnél egy állat mozog. A puskát felkapni, löni egy pillanat műve volt. A durranás után felugrik, szalad a káposzta felé a háskmányért, de rémülettel látja, hogy nyul helyett a »Czipő« kutyát puffantotta le. A mi szimatot véve nyomon követte vadásztársát és a hó tetején észrevéve a különös tárgyat a káposztát, körülszaglászta s ekközben érte a gyilkos löveg.

Ennek rövidesen híre ment a cselédség között. No erre már a kerékgyártóné is kibékült. A vércse nem vijjog olyan hangon, mint a milyennel megszólította Wenczelt: »Wenczel ur, le tetszett huzni a czipőt!...«

Kaczvinszky Andor.

Szivattyúk és Mérlegek Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

hogy az érdekképviselői szervezkedés is nem más, mint szocializmus — de nem nemzetközi szociáldemokrácia.

»A szocialisták által szított áldemokrata elvekkel telített munkásmozgalom, az az izgatás ugyanis, a mely a munkások körében folyik, s a mely mind nagyobb hullámokban terjed és úgy a parasztbirtokosokra, mint a munkásra nagyon nagy befolyással és az ország népességének összességére különösen deprimáló hatással van, izzó természetét csakis bujtogatástól nyerte...« stb.

Ezt a frázist egy nemrégiben megjelent magyar röpiratból írom ide elrettentő például. Ilyen és ehhez hasonló frázisok csak úgy burjánzanak még az egyébként kitünő agrárius művekben is. Ezek veszik el a gazdaközönség tisztánlátását. Szervezkedni igenis kell, és azért kell, multhatatlanul szükséges, mert a szocializmus megvan, az egyes társadalmi osztályok érdekharcra létező valami. Ez ellen egyedüli orvosság pedig az, ha a magunk osztályát is szervezzük, annak erősségére minél nagyobb érdekeltségi kört vonunk be a szervezet korlátai közé, azaz szocializmust csinálunk.

Ez a tiszta, tudományosan megállapítható igazság, a mely pedig egyedül alkalmas arra, hogy megismerése a mezőgazdasági termeléssel foglalkozókat egy hatalmas, erős szervezethez forraszsa és ott állandóan meg is tartsa.

Nem kisebb emberre hivatkozom itt, mint Jules Méline-re, a kinek egész könyve: »Vissza a faluba« — ennek az itt megállapított igazságnak hirdetője, ez a könyv pedig bibliája lehet és legyen minden agráriusnak.

De nemcsak a többi társadalmi osztályok szocializmusa teszi szükségessé és kényszerűvé a gazdák szervezkedését, hanem a gazdasági termelésnek irányváltozása úgy hazánkban, mint az egész világon.

Itt újból — és nem utoljára — Méline könyvére hivatkozom, a melyben ragyogó érveléssel, a föld iránti igaz szeretettel vagy megírva, hogy mint kergette az ipari termelés válságba a mezőgazdaságot, majd önmagát is a túltermelés folytán.

Nálunk arra hivatkozni, hogy ipari túltermelés van, nem igazságos. Bizonyos azonban, hogy a hazai ipar is meglehetősen mértékben elvonta a munkaerőt a földmíveléstől, vonzotta a falusit a városi centrumok felé. Erre a legjobb bizonyítékot a főváros gyári munkásai szolgáltatják, a kiknek javarészt a földmíveléstől vonta el az ipar. Azt a nagymérvű elvándorlást azonban a földtől az ipar felé, a melyet Méline fest, nálunk a kivándorlás helyettesítette.

Hazai iparunk nem volt, de a külföldi, főleg az amerikai ipar éppen úgy megtette a romboló hatását a magyar mezőgazdaságra, mintha hazai lett volna.

A kivándorlást nem is tekinthetjük egyébnek, mint ama folyamatnak, a melynek minden országban észlelhető hatása volt az ipari fejlődésnek a mezőgazdaságra. Mihelyt a mezőgazdasági munka éppen olyan kívánatos lesz, mint az ipari — a mezőgazdasági munka semmi hátrányt nem fog érezni az ipari mögött, sőt módot nyújtunk neki, hogy a létező és könnyen elérhető előnyeit is élvezze a mezőgazdaságnak az ipar felett — akkor megszűnik a kivándorlás és megkezdődik a visszavándorlás, »Vissza a faluba«, a termő, éltető föld felé.

Nem puska, nem szurony és nem paragrafusok kellene a kivándorlás ellen, hanem a gazdatársadalom szervezkedése.

Ez a fő és első célja a gazdák szocializmusának. Erre szükséges első sorban a gazdák

érdekképviselői. Hogy megharczolva az ellenfelekkel, megteremtve egyesült erővel mindama társadalmi, humanitárius és termelési berendezéseket, a melyeket a szertetagolt gazdatársadalom megalkotni képtelen volt, mindegyik mezőgazdasági termeléssel foglalkozó egyén számára megadja a neki szükséges, helyes, viszonyaihoz mérten jónak mondható életszükségleteket, hogy a földet úgy szeresse és becsülje meg, a mint az megérdemli.

Szükség van erre azért is, mert a magyar mezőgazdaságnak speciális helyzete van. Csakis a saját jól szervezett erejére számíthat a jövő küzdelmeiben.

Elkerülhetetlen és szükséges is, hogy a magyar ipar fejlődjen. Ezzel tehát az ipar és az azzal szorosban kapcsolatos kereskedelem munkaerő felvevő képessége növekedni fog. Olyan ipari stagnálásokra és »krach«-okra, a mely nálunk visszakergetné a munkásságot akarva, nem akarva a földhöz, a magyar gazdák nem számíthatnak. Egyedüli remedium az, hogy a szervezkedéssel a lehető legjobb helyet és módot küzdje ki a gazdatársadalom a maga számára, a mit a többi osztályok feletti tulsúlyánál és az ország termelési jellegénél fogva joggal meg is érdemel.

A szervezkedés tehát, bárkik és bárminő okkal is legyenek ellenzői, be fog következni. Ez elé lehet akadályt gördíteni, de a kiesi gátat elsöpri a szükségszerűség, a nagy akadályok gördítése pedig magát a mai gazdatársadalmat találná elsöpörni.

Ha ezeket minden gazda — a legnagyobb és intelligens birtokostól kezdve az utolsó, irástudatlan zsellérig — belátná és átlátná, könnyű munka lenne a választás a között: szabadtársulás, kényszertársulás?

Látjuk ezt a munkásság szervezkedésénél, a melytől nemcsak szavakat, hanem módokat, eszközöket és hadtudományt kell tanulnia a gazdák szervezkedésének, ha eredményt akar elérni. Ott szabad társulás alapján olyan hatalmas és minden irányban független szervezetek keletkeztek a meggyőződés alapján, a minőket elérni ideál. Nem a magyar szervezetekről beszélünk, hanem a külföldiekről. A magyar munkásszervezeteket sokszor nem a meggyőződés, hanem a terror tartja össze.

A meggyőződés eme erejére a gazdatársadalom aligha számíthat. Sem fent, sem lent. A nagybirtokosok többsége nem érti át, hogy egy új rend támad, új osztálytudat keletkezik, a mely irgalmatlanul eltapossa azt, a ki nem alakul hozzá, a gazdasági munka, a kisbirtokos, a tudatlan, nem érti át, hogy számára a gazdasági szervezkedésekben, az erősebbekkel együtt működésben mérhetetlen előnyök vannak, az öntudatos az meg régen a nemzetközi szociáldemokraták táborában van. Oda ugyan semmi köze, azoknak a törekvései homlokegyenest ellenkeznek az ő igazi érdekeivel, de mert érezte a szervezethez szükségét, a melyet a gazdatársadalomban fel nem talált, oda csatlakozott, a hol a szervezethez hatalmát készen kapta.

Ez a mai helyzet, minden szépítés nélkül. Ez ellen a meggyőzés, a felvilágosítás erejét szegezni, az embereket a szabadtársulás előnyeivel kecsegtetve, szervezetekbe hozni, elkésztet, sőt veszedelmes munka. Sok helyütt meddő talajra esnek az elvetett mag, sok helyütt hosszú idő kellene az érlelésre, ez alatt pedig egyre fogyna a gazdatársadalom ereje, szenvednének legvitálisabb érdekei, és

erősödnék az a munka, a mely a kisgazdákat, munkásokat a nem nekik való szervezkedésekbe hajtja.

Ezért kell a kényszertársulás elvét elfogadni annak, a ki a magyar gazdatársadalom szervezkedését őszintén akarja.

Kemény Szilárd, gazdasági egyesületi titkár, e lapokban azt írta: »Hiszen már magában véve ez a kifejezés, hogy »kényszertársulás«, elég arra, hogy a magyar gazdembert megvadítsa, mint a bikát a vörös posztó, és előre látható, hogy a mi Németországban minden nagyobb emóció nélkül, simán keresztülment, ugyanaz nálunk óriási hullámokat fog felkavarni a gazdatársadalom körében, mert a magyar gazdák nem gondolkodnak azon előnyökre, a miket az egyesülés folytán esetleg élvezni fognak, hanem csupán egy újabb megadóztatást látnak ebben, a mi a jelenlegi válságos gazdasági viszonyok folytán kétszeres súlylyal esne a mérleg serpenyőjébe.«

Ez egy kitünő argumentum — a mi munkájára. Szervezkedni kell. Hogyan lehessen arra gondolni, hogy az a gazdatársadalom, a mely »nem gondol a szervezkedésben rejlő előnyökre« egy alapos ismerője szerint (legalább annak kell lennie egy gazdasági egyesületi titkárnak), a saját jószántából fog erős, hatalmas szervezetet alkotni.

De meg nem is áll az, hogy csak a megadóztatásra gondolna, új adót látna a gazdatársadalom. Igen így lenne vagy lesz akkor, ha a megalkotandó érdekképviselő nem lesz egyéb, mint e lapok érdemes szerkesztője is írta, mint sinecura egynehány ember számára.

Ha oly módon alkotják meg a szervezetet, hogy annak előnyei nyilvánvalók, hogy mindenki tudja mit, mennyit fog nyerni a szervezettel, ha az élő, hatalmas fegyver lesz a gazdatársadalom kezében és nem hárfa, a melyen kiérdemesült agrárpolitikusok fognak andalító dallamokat muzsikálni a tovarohanó és mindent elgázoló korszellem ellenében — akkor, akkor szívesen áldozza minden magyar gazda az utolsó fillérét is a szervezet céljaira. Vagy ne tegyünk fel annyi intelligenciát a magyar gazdatársadalomról, mint a munkásosztályról, a mely keservesen megkeresett filléreit önkéntes adóba viszi a pártkasszába, mert javát látja... — Mert, ne áltassuk magunkat azzal, hogy a »Jakabok« bőditő szép szeméiért és szavaiért adóznak ezek az »elkábított« emberek évtizedek óta. Bizony ha más hasznát nem látták volna a szervezethez, mint hogy »a vezérek házat építenek és jachtoznak az Adrián«, van annyi józanság a magyar munkásban, hogy már rég az öklükkel verték volna le a pártadót a Bokányiék hátán.

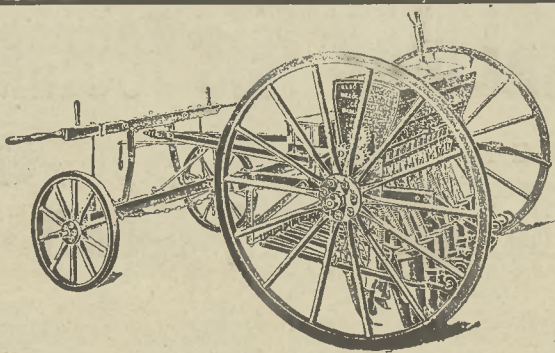
Eredmények kellene tehát és a szervezet olyantén modern, a társadalomtudomány tételeinek megfelelő, mozgékony és hatásos megalapozása, a mely jó eleve biztosítja a sikert. Akkor nem új adó lesz a kamarai illeték, hanem tőke, a melyet egy jól jövedelmező vállalatba fektetett az ország gazdaközönsége.

Kényszertársulásra van tehát szükség, az előbb elmondott okoknál fogva, de olyanra, a hol a kényszert ne érezze senki. Nem a szavakon való örökös nyargalás a fontos, hanem a cselekedet.

Mi adja meg pedig a létező társadalmi szervezeteknek az erőt, az alakulandóknak pedig a biztosítékot arra nézve, hogy sikerrel fognak működni?

Semmi más, mint az, hogy a tömegekre, a tömeg erejére vannak felépítve; hogy a szervezet igazi végrehajtója legyen a benne rejlő

A legjobb vetőgép

a szab. „**LOSONCZI DRILL**“

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel szívesen szolgál

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest

V. kerület, Váci-körút 32. szám.

erőknek, kellő irányítással mindig a benne rejlő különböző természetű energiák eredőinek igazi együtthatójaként nyilatkozik meg. A magyar gazdaságszervezés sikeres szervezkedésének is az a feltétele, hogy az összes, igen kiterjedt tömegére támaszkodják a mezőgazdasági termelés művelőinek és hogy a szervezet egy irányított, hogy már alkotásánál fogva a benne működő különböző erők igazi, meg-hamisíthatlan megnyilvánulása bizonyos legyen.

Hatalmas, erős, az adott viszonyok mellett a mezőgazdasági érdekképviselet csakis úgy lehet, ha beviszi a szervezetbe mindazokat, a kik közvetlen vagy közvetve a föld produktív erejének hasznosításából élnek, tehát a földbirtokosokat, bérlőket, kisbirtokos mezőgazdasági munkásokat és a mezőgazdaság szolgálatában álló értelmi pályán foglalatostkodókat; de megadja a módot, hogy e heterogén elemek e képviseletben mindannyian a saját érdekeiknek kielégítését biztosítva lássák.

Ez különösnek, sőt éppen a tudomány szempontjából meg nem álló tételnek látszik. Mert hogyan lehetne kielégíteni egy szervezetben a földbirtokos és munkás, a nagybirtokos és kiscsászák érdekeit? Pedig a probléma nem megoldhatatlan.

Sem egyiknek, sem másiknak a külön érdekeit ez a szervezet a szervezetlen elfoglalt érdekeltségek arányánál jobban egy hajszálnyit sem érvényesítheti — különben oda az egyetértés, a szervezethez rejlő erő. Hanem van ezeknek a különböző érdekeknek, energiáknak egy együtthatója: a föld. A föld, a mezőgazdasági termelés sorsának megjavításáért, az agrárizmus megszilárdulásáért kell legjobban, elsősorban és szüntelenül dolgoznia a mezőgazdasági érdekképviseletnek. Ez az a közös fonál, a mely a termelés összes alkotó elemeit összefűzi, a föld sorsa a birtokos, a munkás és alkalmazott sorsa egyformán.

Előáll tehát itt az a helyzet, a melyet az ipari termelésnél egyáltalán el sem képzelhetünk. Itt lehetséges a tőke és munka együttes szervezése, közös érdekesoportba hozatala, ha az egymás ellen ható erők élet elvesszük és átvisszük az erőt egy közös cél felvirágoztatására, mint a hogyan két egymásnak rohanó hegyi folyam is, egy közös mederbe terelve a legnagyobb egyetértéssel hajtja a vizimalmot.

Ezzel a talán kevésbé tudományos, de poetikus hasonlattal áttérhetünk arra, hogy mik a mezőgazdasági érdekképviselet teendői, ha azt akarja élni, ha a földre viszi át az érdekeltek összefogott erejét.

Vámos Jenő.

(Folytatjuk.)

Somogyi levél.

Tisztelettel van szerencsém a t. szerkesztő-séget fölkeresni jelen soraimmal, hogy beszámoljak az elmúlt nyár élményeivel és hogy tudassam az ismét megkerült esőt. A mi az élményeket illeti, szívesebben elhallgatnám, ha lehetne, annyira nincsen rajtuk mivel dicsekedni. Az esőről szólván pedig — bevalom — megírtam havonként illő pontossággal a szívesen megengedett »Somogyi levelet«, de csak otthon maradt mindig eső hiányában. T. i. olvastam már május hó folyamán a másutt esett jobbnál jobb esőkről, nem mertem a leveleket beküldeni: hátha hivatásos panaszkodónak hittek volna. Azért hallgattam.

Pedig bizony nem volt ám esőnk, de semmi! Április 20-án esett az utolsó valamire való csapadék, azóta, augusztus hó 8-ig bezárólag mindösszesen csak 15—25 mm.-t tudunk falunként összeszedni. Ez pedig sok keservet, nyomorúságot jelent.

Az őszi szél, rögös talajba vetett gabonák hézagosan, nehezen keltek, a száraz télen átnyomortak, meleg április helyett kaptak hűvös, szeles időt, langyos, harmatozó május helyett pedig kánikulai forróságot szarharai szelekkel. Junius még ráduplázott májusra. Lett is korai és furcsa aratás. Repce június 16—17-én már csomóban állott, őszi árpa aratása június 21-én, a rozsé 22-én, a buzáé július 1-én vette kezdetét. Péter-Pál napjára minden rozs kepében volt már. Tavaszi árpa jobb talajokon, valami ügygyelbajjal csak kihozta ugyan silányka kis fejét, de bizony csak olyan árpa volt, hogy a legélesebb kasza sem tudta tisztán levágni, hanem gyökereitől úgy tépte ki. A porrá száradt talajban gyökér helyett csak szálcakák voltak. A zabok hasonlatosak.

Ez idő szerint jobban mint nem, tul lévén a cséplésen, mondhatok számokat, de bizony csak szomorúakat. Aratórészen kívül adott egy magyar hold: rozsból 506 kg., buzából 580 kg., árpából 440 kg., zabból 480 kg.-ot. A ki tavaly dicsekedve verte a mellét, — ez idén is megint verheti, nagy mea kulpázván.

Takarmánytermést, hogy illusztrálhassam, a legnehezebb jelenségen sietek mielőbb tul-esni. Május elsejétől július végeig estek a vásári marhaárak Kerekesen 50 százalékot. Három darab 4 hetes, erős, jó borjut vett egy falusi mészáros Bécs részére huszonegy, azaz 21 forintokért. Óriási földhajtások, temérdek szepegő eladó, kináló, — annál kevesebb, de annál kötődőbb kedvű vevő jellemezte a vásárokat. Miért? Mindjárt elvállik! Termett csak nekem 100 m. hold hereföldön 39 szekér, 120 hold szapukán 24 szekér takarmány, a szekerek 2 ökörral, 5—6 q-val számítva. Hát azért nem kellett a marha senkinek, mert nincs neki mit enni adni. Őszi szalma is kevés, árpaszalma majdnem elenyésző. Az egyik vásáros 110 forintért kínálta a borjas tehenét. A szemlélő foghegyről kérdezte: »Hány szekér takarmány jár vele?« És ott hagyta. Egy másik atyánkfia kérve-kérte (nem kínálta) a köztük járó földesurat, vegye meg 2 szép 8—9 mázsás tarka tiróját 220 forintért. Nem kellett, hát odakinálta: fogja be, használja, a mint csak tetszik, nem kérek érte semmit, csak a tavasszal hibátlanul adja vissza, stb., stb. Az idén tehát nem teleltetünk, hanem koplaltatunk.

Még a luczernások szolgáltak valahogy. Zabosbükönyök már vékonyak, ha trágyás, ha nem trágyás. Van 115 holdról 120 szekérel. Rétekből csak a mélyebb fekvésekben amolyan rendféle, másutt csak kotradék. Munkát pedig mégis csak annyit felvett, mint a legjobb. Láttam elszánt embert, a ki nagy tömegű őszi bükönnyel rendre kaszáltatta. Micsoda szokatlan impozáns rend volt az! Lettük, mi lesz belőle. A júniusi kánikula közepén volt. A rend teteje hirtelen pörkölődött, belül azon nyerszöld. Egy hajnalban megforgatták. No most — Uram Isten! — ha jön egy eső, ez is tönkre megy, elrohad. De nem jött eső. 10 nap alatt betakarult a büköny. Husz holdról 83 szekér. No, — lélekzett is egyet a szomszéd, — tudom, mikor elkészült.

Másnak meg a későn vetett répája nem kelt ki, fölszántotta június 4-én. Bevetette moharral, kölessel, de bizony csak augusztus közepén kezd kelegetni. Az eső után már zöldül. A répa pótlásra vetettek csalamádétengerit cultivator művelésre 24 hüvelyk távolságra, friss trágyázásba. Ritkásan kelt. Kétszer lókapálták, egyszer kézzel gyomlálták augusztus elején; most olyan a tábla, mint az erdő, nem lehet eljárni benne sehogyan sem; 2—3 m. magas, dus lombozatu, — az első csövek már szépek, a másodrendűek most toladnak az eső után. De mennyi!

Most, hogy a szomszédnak van csalamádéja, arra vagyunk kíváncsiak, mit kezd vele? Kifejlődnek-e a másodlagos csövek, hogy aratja, hogy hordja; és aztán?? Ugy állítja, hogy egészben aratja csövestől és azon mindenestől zombolyázza, hogy legyen az ökreinek egy füst alatt tömegtakarmánya a répa helyett és abrakja magtár, morzsolás és darálás nélkül. Majd elvállik!

De kell is valamit tennünk, mert sűrű kukoriczatakarmány nem teremvén, július elsejétől kezdve minden ökrünk a kevés zabosbükönnyt pusztítja még ma is. Mivel etetünk tavaszi vetéskor, ha éjük. Isten tudja.

Eddig az egyik fele az érdemnek, most jön a másik. Ha eddig azon panaszkodtunk, keseregünk, hogy szárazság, meg mindig csak szárazság, no van most eső. Nagy készülődéssel megeredt aug. 8-án, zuhogott, öntötték egész éjjel, mértek 45 mm.-t. Lett öröm nagy. Igen ám, de azóta is csöpörög folytonosan és péntek délelőtt óta (VIII. 14.) ma reggelig (VIII. 16.) hull a sokat óhajtott áldás megszakítás nélkül. Dágvány, mocsárrá vált szántás, tarló egyaránt és ha eddig elhúzódott a kőkemény talajokon a tarló bukattása az őszi vetés alá, most Isten a tudója, meddig várhatunk, a mig keverni tudunk a földünkön. Hát így van. Lekaszáltattam vagy 100 hold réten a sarjunak csufolt kőrös, sóskaszáras termést, hogy legalább legelőjárása lenne kopláló marháinknak és most a vizek árján uszik a rend, ki tudja, hol áll meg — és legelő még nincs, csak lesz majd, ha fölszikkad a rét valamikor.

Vetnénk most már mohart, mindent, de nem lehet rámenni a földekre, mikorra lehetne, talán késő lesz. Így vesződünk kérem, gondolván gyakran: szegény gazda sorsát, boldog Isten bírja.

Nyomorúságunkhoz már csak az hiányzának még, hogy a szerb szerződés meg legyen s megsüthetnők magunk szegény sovány állatainkat, meg egy kis bözemanóver, hogy oleson kelhessen kevés buzánk, akkor mind fölesapunk, ha beveszünk, iparpártolónak. Irják mindenünnen, hogy 10 százalék felárt kell számítaniok. A szegény gyárosok!

Sörnyén, 1908. aug. 17.

Horváth János,
urad. intéző.

A Kemna-féle óriási szecska-vágó.

A német birodalmi gazdasági egyesület stuttgarti kiállításán szerepelt mint újdonság Kemna Wratistlawie nevű óriási szecska-vágója, a mely óránként 50—75 mm. szecska-vágására van szerkesztve. A szecska-vágók kerekekre van szerelve és méretéről fogalmat nyújthat az, hogy maga a késkerék 4 mm.-t nyom. A vágott szecska-t fújtató továbbítja

LEGJOBBAK a

resiczai ekék, LOSONCZI vetőgépek és KALMÁR-féle rosták.

KIVÁNATRA SZÍVESÉN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCZI-KÖRUT 32.

vagy a szecskaszállító bárkára vagy a szecska szelelőre, a hol a szecska azonnal zsákolható és a piacra vihető. Ezen nagy gép szerkesztésére az adott ürügyet, hogy a mostanában Németországban készülő óriási cséplőgépek után legyen alkalmazható olyképp, hogy a cséplőgépről lejövő szalma azonnal szecskázva legyen. Az új gépet az idén a berlini összegegyeztető gazdaságok egyikében fogják kipróbálni.

A pozsonyi sörárpavásár.

Soha nem tapasztalt élénkséggel folyt le a sörárpavásár e hó 15-én Pozsonyban. 1000 waggon árpa mintái voltak a Bellevue szép, világos termében eladásra kitéve leginkább Nyitra és Pozsony megyékből, de voltak eladók Bars, Hont, Nógrád, Komárom és Sopron megyékből is. A vevők oly nagy számban jelentek meg, hogy szinte több volt a vevő, mint az eladó.

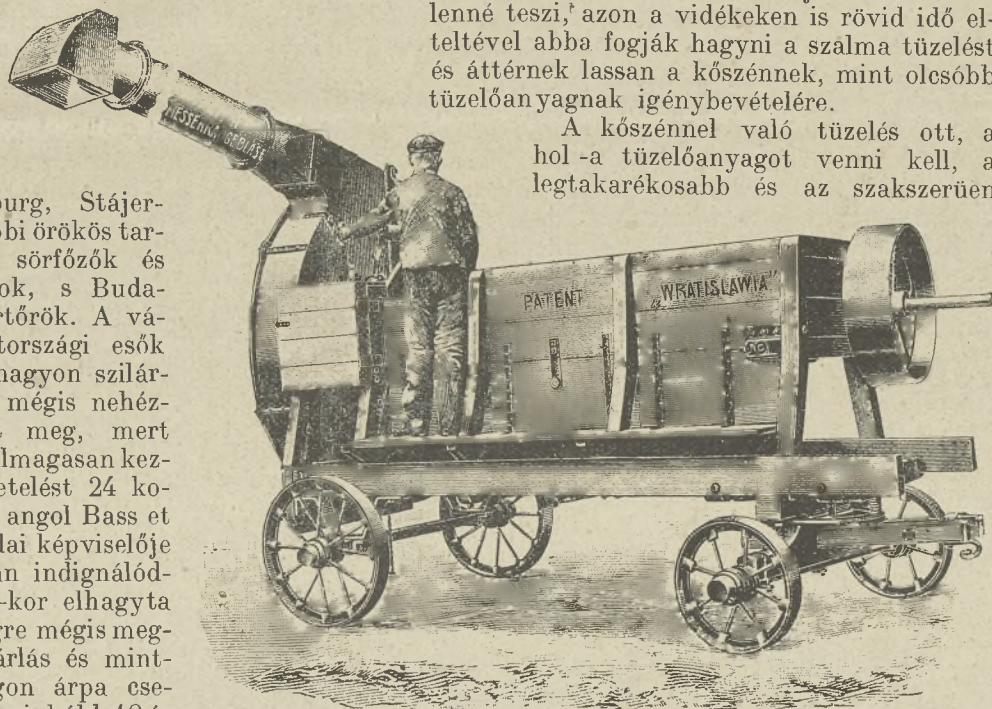
Sok vevő volt Bajor- és Szászországból, de túlnyomóan Ausztriából, Wien, Salzburg, Stájerország s a többi örökös tartományokból sörfőzők és malátagyárosok, s Budapestről exportőrök. A vásár, a németországi esők hatása alatt nagyon szilárdan indult; mégis nehékesen indult meg, mert a termelők tulmagasan kezdték a követelést 24 koronával. Az angol Bass et Cie^o cég drezdai képviselője ennek folytán indignálódva, már 1/11-kor elhagyta a termet. Végre mégis megindult a vásárlás és mintegy 600 waggon árpa cserélt gazdát, leginkább 18 és 20 korona között, minőség szerint. Kivételesen 22 koronát is fizettek a nógrádi gr. Zichy szeniorátus és hg Pálffy árpáiért. De ezek csak szórványos esetek. Csudálatosan nagy jelentősége volt az árpa színének. Minél fehérebb volt az árpa, annál könnyebben cserélt gazdát. Természetesen a lisztesség és finom ránczok azért megérdemelt méltatásban részesültek. Nyitra megye dominált, de azért Komárom-, Bars-, Hont- és Nógrádból is gyönyörű árpákat mutattak be. Általános volt a termelők részéről a panasz, hogy kevés termett s a hogy mi az adatokat hallhattuk a gazdaktól, a földművelési miniszterium becslése alig felelhet meg. Tulmagas. A vásárt gr. Pálffy Béla, Bartal Aurél és Mezey Gyula elnökök vezetése alatt álló rendezőbizottság, de kivált Mezey Gyula, a nyitramegyei gazd. egyesület alelnöke és Horváth Jenő és Herczmánszky kiállítási igazgatók nagyon ügyesen rendezték. A kereskedelmi részt Milhoffer Imre látta el általános megelégedésre; az ő érdeme, hogy annyi vevő összejött. Általában véve a vásár nagyon sikerültnek mondható főleg azért, mert tiszt-

tázta az árakat s a gazdák jól tájékozhatták magukat. Hiba volt sok termelő részéről, hogy csak a mintákat küldötték be, de személyesen el nem jöttek. Persze így nem fejlődhetett ki az üzlet, mert kettőn áll a vásár. Az idei pozsonyi vásár a felvidék sörárpavásárainak sikerét most már mindenkorra biztosította. A vásárintézmény czélszerűségét eladók és vevők főleg ezen a vásáron ítélték meg legkedvezőbben.

Kőszénfogyasztás a cséplőgépeknél.

A terményeknek gőzcséplőgépekkel való cséplésénél alig van már Magyarországnak vidéke, a hol a kőszén vagy tüzelőfa a lokomobilok tüzelésére igénybe ne lenne véve, vannak még elenyésző kisebb területek, a hol tüzelésre, a gőzgépek fűtésére szalmát használnak fel, de mivel a belterjesebb gazdálkodás a szalma tüzelését mindjobban lehetlenné teszi, azon a vidékeken is rövid idő elteltével abba fogják hagyni a szalma tüzelést és áttérnek lassan a kőszénnek, mint olcsóbb tüzelőanyagnak igénybevételére.

A kőszénrel való tüzelés ott, a hol a tüzelőanyagot venni kell, a legtakarékosabb és az szakszerűen

102-ik ábra. A Kemna-féle breslauer óriási szecskavágó.

felhasználva, legolcsóbban is alkalmazható, sajnos azonban, gazdáink nagy része nem fektet nagy súlyt arra, hogy a tüzelőanyag takarékos felhasználását saját előnyére kellőképpen ellenőrizné; hogy ez így van, arról legjobban a gazdák maguk győztek meg, mert alkalmam lévén több gazdának cséplését megtekinteni s ezzel kapcsolatosan azon kérdést intézni hozzájuk, hogy mennyi szenet fogyaszt a cséplésnél naponta, a válasz kevés kivétellel rendszeren az volt, hogy biz én azt nem tudom, azt tudom, hogy a cséplésre kell 6—8 vagy 10 waggon szén, azt beszerezem s azt már arra szántam.

Természetes, hogy ily számítás nem képezheti alapját a szénfogyasztás ellenőrzésének s ha így tartja számon a gazdaságában fogyasztásra kerülő többi vegyes anyagait is, az esetben ne csodálkozzunk azon, hogy gazdaságaink nem adnak kellő jövedelmet.

Ezen felületes számításnak a tudatában határoztam magam arra, hogy a gazdaközönségnek a kőszénrel való tüzelésnek ellen-

őrzési módját tudomására hozzam, s annak alapján, ha azt valaki alkalmazza, hasznot hajthasson magának.

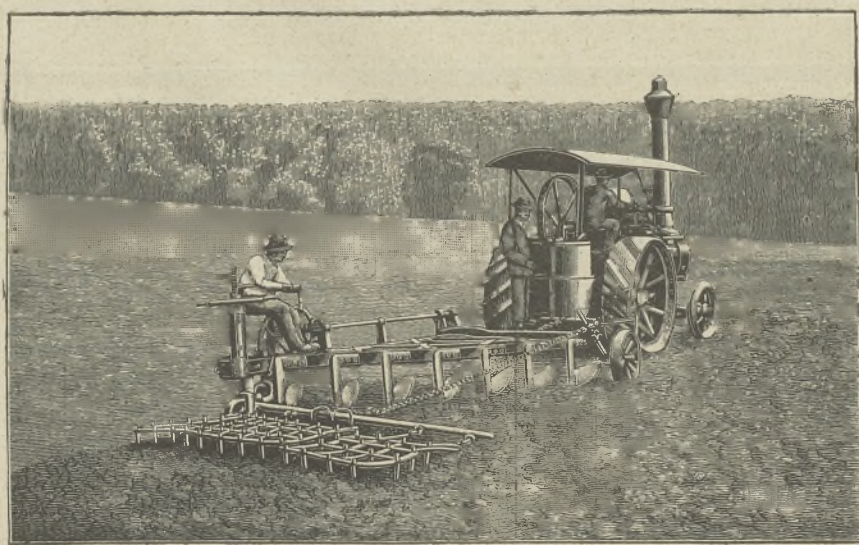
Gazdáink, mivel a gépészetben nem járatosak, nem is bírnak azon ismeretekkel, a melynek alapján a kőszénrel való tüzelés előnyös voltát ismerhetnék, a cséplőgép kezelője rendszeren elhallgatja azon módokat, a melylyel a tüzelőanyag megtakarítás elérhető, sőt sok esetben dicsekedve mutat a (manométerre) gőzfesz mérőre, hogy az ő locomobilja 3—4 légkörnyomás mellett is végezi a cséplést kifogástalanul, a gazda, a ki nincs tisztába a gőzgép üzemével, szintén azon meggyőződésbe jut, hogy az ő gépe 3—4 légkörnyomással is jól dolgozik, pedig ugyanakkor, mikor ily meglepődés tölti el, tudtán kívül a legrosszabb eljárást követve, naponta 100—150 kiló szénrel többet fogyaszt, mintha a gőzgép engedélyezett feszerejét, a 6 vagy 7 légkörnyomást kihasználna volna, ez pedig onnan ered, hogy a kevesebb feszélyű gőz mellett a gőz még sok vizet tart magában és azt a gőzhengeren át, a kipufogó csövön keresztül a szabadba vezeti s ennek következtében mindig több vizet kell a kazánba szivattyúzni s hogy azt elgőzithessük, több tüzelőanyagot kell feltüzelnünk vagyis több szenet fogyasztani.

Ha azonban a legmagasabb engedélyezett gőzfeszélyt munkaközben rendszeren fenntartjuk, az esetben a hengerbe ömlő gőz már sokkal kevesebb vizet tart magában, ugynevezett száraz gőzzel fog a gép dolgozni, kevesebb vizet lesz a levegőbe kivezetve, ennél fogva a gép kevesebb vizet kíván, kevesebb vizet elpárologtatásához kevesebb tüzelőanyagra van szükség, minnek következtében kőszénmegtakarítás érhető el.

A gépkezelők rendszeren azért dicsekednek a már általam említett kevés gőzeredményes munkával, mert a lokomobil gőzszabályozó (Regulátor) szerkezete rendszeren rosszul működik, a minnek oka az elhanyagolásban keresendő s ennek következménye, hogy ha az engedélyezett gőzfeszély a kazánban megvan, a gép sokkal sebesebben szalad, természetesen is ez, mert a nagyobb feszélyt már a végzett munka nem tudja egyensúlyozni, a regulátor nem működik úgy, mint kellene, a gép gyorsabban fog menni, de ha a magas feszélyű gőzt a regulátor a munkavégzésnek megfelelőleg bocsátja a tolattyuszekrénybe, az esetben a magas feszélyű gőzzel sem fog a gép jobban szaladni, de a munkát rendesebben végezheti és amellet naponta 100—150, sőt 200 kiló kőszénrel naponta kevesebbet fogyaszt, ugyanolyan munkavégzés mellett, azért, mert kevesebb vizet kell a magas gőzfeszély fenntartása mellett elgőzíteni.

Legyen tehát gondja a gazdának arra, hogy a gépkezelő a gőzgép szabályozó szerkezetét rendszeren tartsa, mert ha azt elhanyagolja, ezen csekély figyelmetlensége naponta 3—4—5 koronát vesz ki a zsebéből.

Ha azonban a gőzszabályozó rendszeren tartva, az esetben az engedélyezett gőzfeszélyt a kazánban fenn kell tartani, annyival is inkább, mert ha erre figyelünk, nemcsak hogy szénben tetemes megtakarítást érhetünk el, de a vízfordás is könnyebben végezhető, mert kevesebb vízre lesz szükségünk s nem

UJ!

UJ!

UJ!

Egygéprendszerű gőzszántás.

(Egy ölet fogó 7 vasu ekével.)

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T.

Budapest, VI., Váczi-ut 19. szám.

fognak előállni azon akadályok, hogy a kevés vízkészlet miatt is be kell a munkát fél- vagy egy órára szüntetni, a mi szintén tetemes veszteséggel jár, ezenkívül elkerülhető az a boszantó körülmény is, a mely a kevés gőzfeszély tartásánál gyakran előfordul, hogy a fűtő elfeledkezik a szivattyú elzárásáról, sok vizet szivatott s a kevés gőzfeszély nemcsak a munka következtében, de a beszivattyuzott víz hatása folytán annyira leesik, hogy a munkát abba kell hagyni és mivel sok víz van a kazánban, még megelegedhetünk, ha félórán belül a munka ismét megkezdhető, ily esetekben a gépkezelő mindenféle el nem fogadható kifogással áll elő, hogy rossz a szén, nedves a fa stb., csakhogy tehetetlenségét palástolja s ez mind onnan ered, hogy rossz a regulátora s emiatt nem meri az engedélyezett gőzfeszélyt kitartani.

A tulajdonukat képező vagy rendelkezésünkre álló lokomobiljaink, hogy mennyi szenet fogyaszthatnak naponta, azt a következő módon állapíthatjuk meg.

Mérjük le 8 vagy 10 mm. kőszén a lokomobil mellé és állapítsuk meg a vizes edények köbtartalmát is, hogy hektoliter számban meg tudjuk a vízfogyasztást állapítani s ha így előkészültünk, kezdjük meg a lokomobilban a tüzelést, természetesen a lokomobil kazánjában annyi víz legyen, hogy a vízmutató üveg a rendes vízállási magasságot mutassa.

A tüzelésnél vigyázni kell, hogy a türostélyon a szén mindig lehetőleg egyenlően legyen elosztva, hogy alulról egyformán hatolhasson az égő anyaghoz a levegő, hogy erről meggyőződést szerezhessünk, gyakrabban belenézünk a tüzszekevénybe s ha ott a tűz között vörös foltokat látunk, az annak a jele, hogy oda a levegő nem tud már kellő mennyiségben behatolni, a rostélyon bizonyosan salak képződött s az zárta el a levegő beömlését, ez esetben meg kell a tüzet piszkálni, a képződő salakot kivenni, mert azon a szén már csak elsenyved, füstölög és levegő hiányában a képződő gázok meg nem gyulhatnak s kivonul a kéményen keresztül, anélkül, hogy meleget fejleszthetett volna.

Ha poros a szén, czélszerű azt kissé meglöcsölni s úgy rakni a tüzre, a hamulását szintén tisztán kell tartani és a tüzet néha alulról, a rostélyon át, megpiszkálni.

Ha így járunk el a tüzelés mellett, az esetben a szén megfejlesztő képességét a lehető legjobban ki is tudjuk használni, ha már elértük, hogy a kazánban az engedélyezett feszítő meg van, megindulhatunk a munkával és csak arra ügyelünk, hogy a víz nagyon meg ne fogyjon a kazánban, inkább gyakrabban, kevesebb mennyiségű vizet szivassunk, mint egyszerre sokat s a víztartóba a víz melegebb ne legyen, mint a hogy azt a kezünk el tudja állni; a gőzfeszélyre pedig figyelve, ha egy fél légkörnyomással kevesebb már a gőz feszélye, akkor a tüzeléssel segítünk, hogy az le ne szállhasson, a tüzelésnél szintén úgy bánjunk el, mint a vízhozatásnál gyakrabban, egy-egy kis lapát szenet adva a tüzre, hogy az egyszerre lángban állhasson, mert a láng adja a meleget a csőfalaknak. Ha sokat teszünk, 4—5 lapát szenet egyszerre a tüzre, az esetben sok ideig csak füstöl a szén és meleget nem ad s az idő alatt sok éghető gáz elvesz, azután pedig, ha a nagy tömeg szén meggyúlt, sok felesleges meleg képződik,

a mi szintén káros körülmény, tehát úgy iparkodjunk tüzelni, hogy lehetőleg egyforma jó, fehérlángú tűz legyen a tüzszekevényben és ha a kémény füstjét nézzük, azon ne jöjjön fekete, tömött füst, mert ha azt látjuk, hogy a füst feketén és nagy tömegben jön ki a kéményen, akkor sok kárt szenvedünk, mert az éghető gázokat kihasználatlanul engedjük ott elveszni.

Fenti eljárás alapján történt tüzelés, a kőszénnek és víznek lemérése, meg fogja mutatni, hogy gondos tüzelés mellett mennyi szenet fogyaszt el a lokomobil és mennyi vizet gőzítettünk el.

Az ily eljárás alapján megállapított és órákra kiszámított tüzelés alapját képezheti egy későbbben megállapítandó szénszórólási jutalék megállapításának, hogy a gépkezelő és fűtő a szorgalmasabban végzett munkája után megtakarított szén értékének esetleg 10%-át megkaphassa, melyet nagyon könnyű ellenőrizni, ha a szén a lokomobilhoz mázsalva lesz kiadva, a gazda pedig szintén szívesen adhatja a megtakarított szén árának 10%-át, mert ő neki megmarad 90%, a mi különben, ha ezt nem teszi, teljesen elvesz.

Egy lokomobilnál a megtakarítás, 60 napi munkát számítva, 60—90 mm. szénnek felel meg, számítva átlagban a szenet 2.20 fillérbe, 132—198 korona megtakarítást eredményez, ez oly tetemes összeg, a mely megérdemli azt a kis fáradságot, a mi által az megtakarítható.

Jalsoviczky János.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Almozás tőzeggel.*

Igen lekötelezne, ha gazdatársaim közül az, kinek már van tapasztalata a tőzeggeli almozásban, e rovatban közölné ebben tett tapasztalatait, hogy t. i. mennyi tőzeg kell 24 órára egy szarvasmarhának (kilogrammokban), hogy kell azt alkalmazni, szalmával vegyest vagy a nélkül is lehet? Mi az ára, nem kerül-e többbe, mint a szalma? Milyen mennyiségben adjak, waggonszámra vagy kisebb mennyiségben is és végre, hol lehet kapni, hová kell fordulni, ha az ember venni akar. Szóval, a mi tapasztalata e dologban van, kérem közölni.

V. I.

Kérdés. *Hibás járásu ló patkolása.*

Egy 4 éves fiatal lovam, mely tavaszkor került tanításba, ügyetlenségéből az első lábába veri a hátulsót. Ennek folytán a bal láb patájának külső részén patarepedés keletkezett. Milyen patkót veressek a lóra, hogy a most még kezdetleges patarepedés el ne fajuljon? Kurtított és meghosszabbított patkók nem használtak.

B. P.

Kérdés. *A főcstej felhasználása.*

Tehenészetemben mit tegyek a főcstejjel? Hány napig kell a főcstejet külön fejtenem? Nálam a gulyás kapja azt a tejet, a mit a szopós borjú meghagy. Tehenészetekben mik a szokások?

Gy. P.

Kérdés. *Sertéshizlalás kukoricza és krumpli nélkül.*

A szárazság megsemmisítette kukoricza és krumpli termésemet. A háztartásban szükséges sertéseket hizlalni nincs mivel. Mivel lehet pótolni e kettőnek hiányát? Árpával, korpával lehet-e zsirosra hizlalni disznókat?

W. L.

Felelet. *Mütrágya a rozs alá című kérdésre.*

1. Hogy milyen mütrágyát alkalmazzon a rozs alá, az attól függ, hogy kötött természetű-e (agyag) a szóban forgó talaj vagy homok, mert utóbbi esetben a foszforsavnitrogén trágyázáson kívül káli trágyát is kell adni, kötöttebb talajokon pedig a káli-trágyázás fölösleges.

A mütrágya mennyisége ilyen sovány talajon nagyobbra szabandó, mint normális viszonyok között, mert kizsárolt földben a gyenge trágyaadagnak semmi hatása nincs. Ezért kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfát vagy 80 kg. kénsavas ammoniák és ha homoktalajról van szó, 75 kg. 40%-os káli-trágya szórandó ki vetőszántás előtt. Ezen trágyázást minden második évben megismételve, állandóan jó termése lesz és a talaj termőereje is növekedni fog.

A szuperfoszfát helyett — különösen homokon — ugyanolyan eredménnyel lehet 300 kg. Thomassalakat is adni, a kénsavas ammoniák pedig mészszegény talajon chilisalétrommal helyettesítendő (90 kg. egy kat. holdra, három egyenlő részletre elosztva, vetés után 30, kitavaszkodáskor 30 és szárba induláskor 30 kg.). A kénsavas ammoniák az őszi gabonafélék alá jobb, mint a chilisalétrom, mert lassabban hat és megfelelőbben elégíti ki a növény trágyaszükségletét, de mészszegény talajon (ilyen föld sósavval leöntve nem pezseg), gyenge hatása van, mert ez esetben lassan alakul át salétrommá és a gyökerek csak ilyen alakban képesek felszívni. A chilisalétromot azért kell részletekben adni, mert azonnal hat és könnyen kimosatik a talajból, tehát a kezdetben buján fejlődő növény később koplal.

G.

2. A rozs azon növények közé tartozik, a mely a mütrágyát a legbiztosabban meghálálja, első sorban azért is, mivel gyökérezete inkább a könnyen oldódó tápanyagokra van utalva, másodsorban, mert a szárazságot sokkal jobban bírja ki.

Hazai viszonyaink között a rozs alá az egymagában adott foszforsav-trágya lesz a legtöbb esetben használva és legjobbnak bizonyult a szuperfoszfát.

A mütrágya e szerint jóval a vetés előtt szórandó el kézzel vagy géppel, még pedig a vetőszántás előtt, azért, mert a mélyebben alátakart mütrágya a termést növeli.

Kérdéstevőnél kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfát adandó.

Dolezsálek Róbert.

Felelet. *A szuperfoszfát elszórásának helyes ideje című kérdésre.*

1. A szuperfoszfát csak akkor van hatása, ha közepmélyen alászántják, azért a vetőszántás előtt szórandó ki.

G.

2. A mütrágya-féléket — a chilisalétrom kivételével — mindig a vetés előtt kell elszórni, mert az elszórás helyes ideje nagy befolyással van a mütrágya hatékonyságára. Minél nehezebben oldódó valamely mütrágya, annál korábban szórassék el az; szóval a foszforsav és kálium tartalmú mütrágyák mindig jóval a vetés előtt szórandók el és rögtön alá is kell takarni azokat.

Dolezsálek Róbert.

Felelet. *Kukoricza után buza című kérdésre.*

Az természetes és érthető, hogy bükköny és lóhere után a buza szebb és nagyobb ter-

Őszi bükkönyt, őszi borsót, biborherét, muharmagot, mustármagot

minden mennyiségben állomáson átvéve és kifizetve legmagasabb áron vásárol

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magkereskedése

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.

ajánlatok kéretnek.

mést ad. Az ugar pedig még ezeket a jó előveteményeket is felülmúlja s az már régen elismert dolog, hogy az ugarbuza szebb minőséget, többet és biztosabbat terem, mint az elővetemény után termett. Hazánkban igen sok helyen vetnek buzát tengeri után, a mit elítélni nem lehet akkor, ha a tengeri alá trágyáznak s ha a tengeri korai vagy közepes érésű. Későn érő tengeri határozottan rossz előveteménye a buzának, mert nem tudjuk buza alá idejére és úgy elkészíteni a talajt, a mint azt megkívánja, ha csak a vetéssel nagyon elkésni nem akarunk. Közvetlen buza alá trágyázni nem helyes eljárás, mert ezzel nemcsak a vetést gyomossítjuk, hanem egyuttal a buza megdülését is elősegítjük, a mi a minőség gyengülésével együtt jár. A buzára legkedvezőbb, ha előveteménye alá adjuk az istállótrágyát.

Legány Ödön.

Felelet. Cséplő dobkosár megerősítése használt dobsinkekkel című kérdésre.

A mult számban ily czímen föltett kérdésre azt válaszolhatom, hogy nálam a kosár sinjére rásrófoltt használt dobsinek nagyon jól beváltak. A cséplés jó, a szemek jól kiverődnek, a szalma nem török és azt hiszem, hogy kosaram, melyet már kidobni kellett volna, ily módon még 7—10 évig is elszolgálhat.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnok megyében. A május hó óta tartott szárazság e hó 9-én véget ért, valahára bekövetkezett egy 8 napig tartó esőzés körülbelül váltakozva egyik másik helyen 90—105 mili ösz csapadékkal. A talaj azonban a szikes földeken még ekejárásig sem ázott meg kellőleg. Az esőzés sajnos már csupán a répára és szőlőre volt kielégítő, sőt utóbbira már némileg hátrányos is, a mennyiben a korai réthadó szőlőfajok már repedeztek is. Előnyös volt az esőzés a telaj munkáltatására és a mezőre. Utóbbira azonban akkor válnék feltétlenül előnyöse, ha hamarosan ismétlődne az esőzés, hogy a megujult mező nőhetne és tartossá is lehetne. Tengerire, krumplira már elkészett. Előbbinél sokan csalódní fognak a látszat után, mert habár a külső burok sok helyt látszatos is, a cső belől kicsiny, ez már nem nőhet. A szemképződésre azonban határozottan kedvező. Jásznagykunszolnok, 20/VIII. 908. N.

Gyászhir. Balatoni Farkas János nyug. kir. kincstári főzágigazgató 1848/9. honvéd zászlós, földművelő e hó 15-ikén, 83-ik életévében Kelegházán elhunyt. Az Alföld egyik jeles gazdáját vesztették el, ki különösen a hómoki szőlők létesítésével járt elől. Az elhunytat fia Farkas Zoltán osztálytanácsos és Farkas László földbírtokos és neje Székelyi Maláth Erzsébet kivül munkái és jógondok vége és éke Ferenczy Ida Ö. F. és családja Erzsébet királyné volt felolvasónője, és a legkezeses hölgy stb. gyászolják. Békepoán!

Személyi hírek. Ő felsége a király a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Forster Kálmán és Lónyay Ferenc dr. miniszteri tanácsosi czímmel és jelleggel fölrüházott miniszteri osztály tanácsosokat miniszteri tanácsosokká, Németh József miniszter osztálytanácsosi czímmel és jelleggel fölrüházott miniszteri titkárt miniszteri osztálytanácsossá kinevezte, Molnár György és Knapp Endre számvizsgálóknak a számtanácsosi czímet és jelleget díjmentesen adományozta.

A nemzetközi gabonaárfolyam ellenőrzőbizottság legközelebb értekezletet tart Berlinben a *Klub der Landwirthe* helyiségében, a melynek egyedüli tárgya a gabonapiacz helyzetének és a gabonaárak öszre várható alakulásának megvitatása, tekintettel az idej terülményekre, valamint a gazdák, kereskedők és fogyasztók kezén levő részletekre. Előadók, mint rendesen, *Ruhland* Gusztáv és *Dade* Henrik tanárok lesznek, a kik a német birodalom minden részéből és a külföldről beszerzett értesülések alapján állítják egybe jelentésüket. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet ezen az értekezleten *Krisztinkovich* Ede miniszteri tanácsos, a földművelésügyi miniszter berlini szaktudósítója fogja képviselni.

Az őszibarack- és dinnyekiállítás. A Kertészeti Tanintézet Ménes-uti helyiségeiben megnyitott a második őszibarack- és dinnyekiállítás. Darányi földművelésügyi miniszternek az a czélja ezekkel a kiállításokkal, hogy egyfelől az elfajzott dinnyék helyébe az ittott főnmaradt jobb fajok szaporíttassanak és új fajok létesíttessenek, másfelől a kereskedelem szempontjából fontos őszibaracktermelés minősége és mennyisége fokoztassék. A kiállítás megnyitására megjelentek: a földművelésügyi miniszterium részéről *Molnár* István miniszteri tanácsos, országos gyümölcsészeti kormánybiztos; *Dobokay* Lajos miniszteri tanácsos, országos szőlészeti és borászati kormánybiztos, *Bolla* Mihály osztálytanácsos, *Rácz* Sándor szőlészeti és borászati főfelügyelő, az O. M. G. E. részéről *Kodolányi* Antal, a Kertészeti Egyesület részéről *Emich* Gusztáv elnök, továbbá *Plósz* Sándor volt igazságügyminiszter, *Latinovich* Pál nyugalmazott főispán, *Lipthay* Béla országgyűlési képviselő, *Küszler* Henrik vezérigazgató, *Kenéz* Zoltán gazdasági egyesületi titkár, *Forster* Géza ujvidéki városi tanácsos, a Kertészeti Tanintézet részéről *Angyal* Dezső királyi tanácsos, igazgató, aki a rendezés munkáját kiváló eredménnyel végezte, továbbá *Silovszky* Károly, *Györy* István dr., *Révész* István, *Devich* Béla tanárok, *Réde* Károly, *Raab* Alajos főkertészek, *Szaák* Nándor intézeti titkár. A kiállítás az igazgatósági épület szuterén helyiségeit foglalta el. Megjelent hét állami és tizennégy magánkiállító, de a magánosok száma még emelkedik, mert az időjárás viszontagságai miatt a terményeket idejekorán beszállítani nem lehetett. A Kertészeti Tanintézet harminczhat fajt magában számláló őszibarack-gyűjteményével érdemel elismerést és az odatarozó budaörsi Erzsébet királyné állami törzsgyümölcsdinyéivel tünt föl. Az állami intézmények közül a bajai kertészeti iskola tünt föl, *Valdemár* Rácsa sárgadinnyéivel, továbbá *Marsovszky* féle görögdinnyéivel. Kiállított még az orosz-házi kertgazdasági tanszék, a debreczeni gazdasági akadémia, a bácskai szőlőtelep és a fővárosnak két ismétlő gazdasági iskolája. A magyar kiállítók a szentlőrinczi gazdák óriás *Marsovszky*-dinnyéikkel keltettek föltűnést. *Togó* sárgadinnyéket *Keglevich* gróf egreskátai kertészete mutat be. A Kertészeti ujfajta dinnyespezialitást mutat a *Darányi*-ananászszal. Az idej nagy őszibarack-kereslet miatt kevés termelő jelentkezett, a ki kiállított, mint *Wimler* budaörsi termelő és *Forster* Géza Ujvidékről szép egészséges példányokat állítottak ki. *Földes* Győző és *Szűcs* Dénes az export-csomagolásnak szép példányait mutatják be, úgy dinnyére, mint őszibarackra. Őszibarackok az Élelmiszerszállító Rész-

vénytársaság hűtőházaiban voltak elhelyezve és onnan kerültek ki egészen gyönyörűen konzerválva a zsüri elé. A zsüri a megnyitás után azonnal megkezdte működését. A kiállítás 24-éig naponként reggel nyolcz órától este hat óráig díjtalanul megtekinthető.

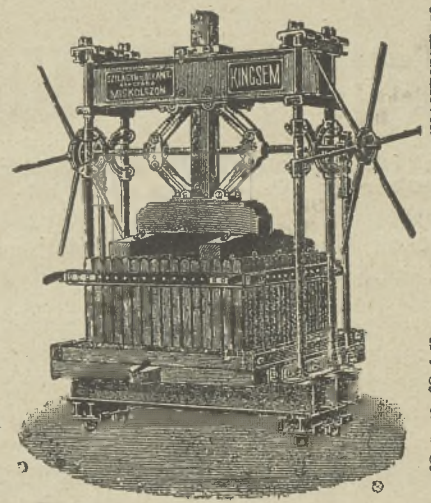
Mezőgazdasági kiállítás Eperjesen. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület Abauj, Szepes- és Zemplén vármegyék Gazdasági Egyesületeivel együttesen *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter védősége és *Teleky* Józsefné grófné, a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének diszelnöksége alatt Eperjesen 1908. évi október hónap 3., 4., 5. és 6-án baromfi-, gyümölcs-, kertészeti és méhészeti kiállítást rendez. A kiállítás ünnepi megnyitása október hónap 3-án délelőtt 10 órakor lesz. A gyümölcskiállítás a vármegyeháza termeiben, a baromfi-kiállítás a Zöldfa-vendéglő kertjében lesz. A baromfi és a gyümölcs, kertészeti és méhészeti kiállításon és vásáron részt vehetnek: Abauj, Sáros, Szepes és Zemplén vármegyék tenyésztői és termelői. Eszközöket, gépeket, kertészeti és baromfi-tenyésztési felszereléseket bárki kiállíthat. A térdijakra nézve a kiállítási szabályzatok nyujtanak fölvilágosítást. A térdijak a bejelentéssel egyidejűleg a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala címére küldendők be. Bejelentési határidő 1908. évi szeptember hónap 15-ike. Bejelentések a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület címére küldendők be.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás 1910-ben Nyiregyházán. A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület 1910-ben ünnepli fennállásának 50 éves évfordulóját, a mely alkalomból szeptember havában 10 napos időtartamu mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez. Indokolt ez annyival is inkább, mert ez idő óta Szabolcsvármegye mezőgazdasága a legkülterjesebb, valóságos kezdetlegességtől elismerésre méltó haladást mutat s produktív tevékenységét és erejét megismertetni és bebiztosítani is kívánja.

Ezen, eddigiek szerint tervezett kiállítás keretében a mezőgazdasági termények és ter-

BORSAJTÓK.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsonyban I. díj, aranyérem. 1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél. 1906. Nagyvárad, I. díj, díszoklevél.

1902. borsászati kiállítás Egerben I. díj, díszoklevél és aranyérem. 1907. evi pesti kiállítás aranyérem és díszoklevél. 1907. evi pesti kiállítás aranyérem és díszoklevél. Arányezék mélyen.

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kinosem”, „Hegyalja” és „Aczelorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. — Legújabb Rákóczi-rendszerű nagyüzemi kettős kosaru sajtók, préseléshez. **Főelőnye:** A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! — Szőlőzúzó és bogozók! „Villám” legújabb centrífugális bogozó és zúzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolczon.

Uj termésű

biborheremagot
csomós ebirt
baltacimmagot
nyári repcét
fehér herét
őszi árpát
„ bükkönyt
„ borsót

VESZ
legmagasabb
napi árban.

HALDEK
magnagykereskedése
József főherceg ö. cs. és kir. tansége udvari szállítója
Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

mékek, ipari és az állatok osztálya — kivéve a baromfi- és nyultenyésztést, — megyei, míg a gazdasági gép és eszközök, valamint a baromfi- és nyultenyésztés osztálya országos jellegű lesz.

Bizonyára előnyére fog szolgálni a kiállítás céljaira a rendkívül kedvező hely, a városmajor, mellékterületeivel és közvetlen evel összefüggő gyönyörű «Sóstói» tölgyerdejével, a hol is a szervezés és berendezkedés nemcsak bő, de egyben szép és kellemes beosztásról is gondoskodhat.

A kiállítás szervező irodája: a Szabolcs-vármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala, Nyiregyháza (vármegyháza), mely készséggel és haladéktalanul megad minden felvilágosítást a további tudnivalókról.

Beiratások a kassai m. kir. gazdasági akadémiába. Az akadémia hallgatói rendesek és rendkívüliek lehetnek. *Rendes* hallgatónak felvétetnek, a kik a gymnáziumi vagy reáliskolai tanfolyamot érettségi vizsgálat sikeres letételével befejezték; valamint azok, a kik a felső kereskedelmi iskolai tanfolyam érettségi vizsgálatát jeles eredménnyel letették. *Rendkívüli* hallgatók lehetnek teljes koru férfiak, főiskolai hallgatók, vagy oly egyének, a kik felsőbb tanintézetű tanulmányaik befejezése után az akadémián csak egyes tantárgyakat óhajtanak hallgatni. A beiratás október hó 1-től 8-ig tart. Az első félévben tandíj, beiratási díj stb. címén fizetendő 96 korona, a második félévben (márczius hó 1-én) 40 korona. Az akadémiával kapcsolatos konviktusban a hallgatóság lakás, ellátás, világítás, mosás és fűtés fejében havonta 40 koronát fizet, előleges félévi részletekben. A konviktusban rendszerezve van 10 félfizetéses hely, a melyeket szegénysorsu hallgatóknak a m. kir. földmivelésügyi miniszter adományoz. Ugyancsak szegénysorsu, jó előmenetelű hallgatók ösztöndíjban részesülnek. Levélben való megkere-

zésre bővebb felvilágosítást nyújt a kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

A takarmányhiány enyhítése. A földmivelésügyi miniszter a legutóbbi napokban a közös hadügyminisztertől azt az ajánlatot nyerve, hogy hajlandó volna-e a magyarországi összes hadtestek területén fönnálló katonai élelmezési raktárak üzemében termelendő rozskorpát a takarmányhiány enyhítésére felhasználni. *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter köszönetének kifejezése mellett értesítette a közös hadügyminisztert, hogy a jelzett korpakészletet tárczája hitelének terhére átveszi. A korpakészletet valóban inséges vármegyék területén lakó és az állattartás tekintetében tényleg megszorult kisgazdáknak kedvezményes áron, készpénzfizetés mellett, fogják kiosztani. A vonatkozó intézkedés már a napokban ki fog adatni az érdekelt gazdasági egyesületeknek. A földmivelésügyi miniszter egyúttal intézkedett, hogy a gazdasági egyesületek és a nagyközönség is, fölhívassék az iránt, hogy szálal takarmánykészleteiket különösen Pest, Fejér, Veszprém, Zala, Jász-Nagykun-Szolnok, Baranya, Somogy és Tolna vármegyék gazdasági egyesületeivel az árak föltüntetésével együtt közöljék, hogy ezek az egyesületek a rendelkezésre álló készletek felől tájékozva legyenek. Minden félreértés kiküldése végett a leghatározottabban megjegyzetik, hogy maga a földmivelésügyi minisztérium nem fog takarmányfélétet vásárolni, mindazáltal az ügy érdekében állana, hogy azok a birtokosok stb., a kiknek eladható szálal takarmánynemű készletük van, ezt a fönti adatok közlése mellett egyszerű levelezőlapon tudassák a földmivelésügyi minisztériummal. A miniszter gondoskodott arról is, hogy a legközelebbi napokban magyar nyelven, mihelyt pedig a megfelelő fordítás elkészül, német, tót, román, szerb, horvát, rutén nyelveken is igen rövid és velős füzet adassék ki, mely a takarmányhiány okozta szorult helyzetben az állattartásra nézve utmutatással és tanácsal szolgál. A miniszter a füzetet nemcsak a nép körében olvasott *Néplap* útján fogja díjmentesen rendelkezésre bocsátani, hanem a gazdasági egyesületek és az állattenyésztési felügyelők is nagyobb mennyiségű példányban részesülnek, hogy mindazokat, a kiknek e füzetre szükségük lehet, azzal elláthassák.

Beregi gazdakörök. A Beregvármegyei Gazdasági Egyesület az elmúlt két év alatt igen szép gazdaköri hálózatot létesített a vármegye déli részein fekvő községekben abból az alkalomból, hogy most a huszadik gazdakörét alapította az egyesület. Czeiner Nándor e. al-elnöke is részt vett ifj. Fedák István titkárral a Beregujfalusi gazdakör alakításában. Érdekes és talán példátlan az egész országban, hogy a beregi gazdakörök rövid fönnállásuk óta milyen szép munkálkodást fejtenek ki. A husz gazdakör kebelébe nem kevesebb, mint 1500 magyar kisgazda tartozik. Sok gazdakör már az idén tenyészállat-díjazáso-

kat, csere-baromfikiosztásokat, a tiszament gazdakörökben kosárfonó és fafaragó tanfolyamokat rendez; az összes gazdakörökben közös használatra 50 százalék állami engedménnyel mezőgazdasági gépek osztattak ki és pedig aratógépek, vetőgépek, konkolyozók, lógereblyék, aczelboronák és ekék, valamint mindenféle hasznos mezőgazdasági gépek. Jó vetőmag, műtrágyázási kísérletek végzésével és egyáltalában minden irányban igyekeznek a beregi gazdakörök a Beregvármegyei Gazdasági Egyesület vezetése alatt befolyást gyakorolni a falusi gazdasági viszonyok megváltoztatására. Az az általános érdeklődés, a melyet az egyesület is a gazdakörök megteremtésével elért, az egyesületet igen szép gazdasági terveinek keresztülvitelére serkenti. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az egyesület tagjainak száma két év alatt 200-ról 600-ra növekedett és hogy az összes gazdakörök a legszorosabb összeköttetést tartják fönn az egyesülettel, tagjai az egyesületnek és tagul léptek be egytől-egyig a Magyar Gazdaszövetségbe is. A legutóbb alakult Beregujfalusi Gazdakör elnökévé Bereczky József ref. lelkész választott meg.

Gyümölcstermésünk értékesítése. *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter rendeletben fölhívta az országos gyümölcsezési biztost arra, hogy a tőle telhető módon támogassa a termelőket gyümölcstermésük értékesítésében és a szükséges felvilágosításokat e tekintetben mindenkor adja meg. *Molnár* István országos gyümölcsezési biztos a miniszter rendeletének megfelelően a magyarországi gyümölcstermelékhöz intézett körlevélben kimerítő felvilágosításokat ad ugy általában a gyümölcs értékesítésére nézve, valamint a nyers állapotban nem értékesíthető gyümölcsfőfőleg földolgozása tekintetében. Az országos gyümölcsezési biztos figyelmezteti azonban mind az érdekelt köröket, mind magát az érdeklődő közönséget arra, hogy közreműködése nem terjed tovább, mint hogy a külföldi vevőknek és a hazai eladóknak pontos jegyzékét nyilvántartja és e jegyzékét kívánatra megküldi. Magának a gyümölcsnek az értékesítése, az egész eladás és átvétel lebonyolítása a termelőknek és a vevőknek a feladata, bár e tekintetben is a szükséges felvilágosításokat az országos gyümölcsezési biztos útján mindenkor megkaphatják. A földmivelésügyi minisztérium külön füzetet is adott ki a gyümölcstermelés érdekében és abban utmutatás foglaltatik a gyümölcs el-tartására, értékesítésére vagy esetleges földolgozására, sőt tervek és költségvetések is vannak mellékelve. E füzet a földmivelésügyi minisztérium útján megszerezhető.

APRÓK.

A napszurás ellen. Dr. Duncan Andren írja le az angol orvosi hetilapban Maude ezredes eljárását a napszurás elhárítására. Maude elmélete szerint a napszurást nem a melegség, hanem a napsugarak kémiai hatása idézi elő. A vegybontó sugarak mindenben keresztül hatolnak, ha sárga közeg nem áll utjokban. Maude tehát sárgával bélelte sisakját és kabátját; és azóta tropikus égőben csak egyszer érte napszurás, midőn barátja, aki nem hitt neki, a sárga beléseket kalapja és kabátja alól, az

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek idei második sorozata f. é. szeptember hó 30-án veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

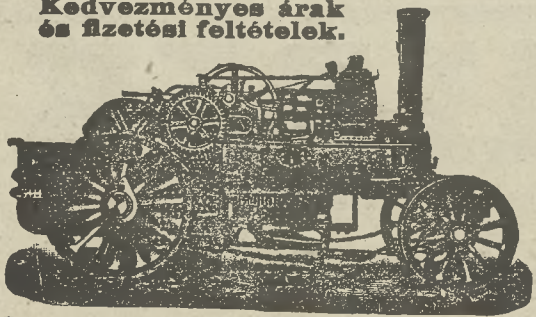
A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.
Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

ő tudta nélkül eltávolította. Ezt Lord Roberts is kipróbálta sikerrel. Tehát a kalapban sárga bélés, sárga ing és a hátgerinczen végig egy sárga széles szalag, a kabát alatt elhárítják a napszúrás. Vannak olykor nálunk is oly meleg, hogy napszúrás áll elő, főleg a katonaság és a mezőkön tartózkodóknál. A Maude-féle eljárást jó tudni és talán alkalmazni is.

A Chilei salétrom-telepek meddig tartanak még el? A világba lesz kürtölve, hogy a chilei salétromtelepek pár év múlva kimerülnek. Ezt most megzafolja Bertrand bányamérnök St.-Jagoban. A chilei kormány által eszközölt fokmérések szerint Torozáko kormányzóságban a privat kézen levő telepek 472 négyzetkilométer kiterjedésűek. Minden négyzetkilométerből 90.000 tonna salétrom bányászható. Ha csak 60.000-re vesszük, akkor is 28 millió tonna jön ki. Ugyanott a kormány tulajdonában még 659 négyzetkilométer szűz terület van és ez is 6 millió tonnára becsülhető. Ezenkívül Autosagostában még 3730 négyzetkilométer föld van, melyen a salétromot 186 millió tonnára becsülik. Tehát 220 millió lenne a salétrom-készlet. (Egy tonna 10 mm.) A salétromexport 1907-ben 1,660.000 tonna volt, — az évi emelkedés 52.000 tonna, s így ki lehet számítani. Grandeau 60 évre teszi meg a készletek legforszírozottabb kiaknázása mellett is a salétromtermés életét, de inkább 100 évre. E mellett még óriási területek nincsenek felkutattva, a melyeken itt-ott felbukkan a caliche, — így tehát nincs mit busulni azon, hogy hamarosan elfogy a chilei salétrom. A chilei salétrom-telepek kimerülésének közelségét a svédországi salétromgyárak kürtölték nagy kitarással. Ez tehát most megzafoltnak tekinthető.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Igen hűvös időjárásnál gyakori eszések voltak és így a gazdák oly vidéken, hol a lóhere és luczerna most virágzik, aggódva figyelik az időjárást. A köles, muhar, luczerna stb. vetésekre. valamint a takarmányrépa fejlődésére ezen átható esők kitünő hatással voltak. Jelenlegi vetésre nagy kereslete volt luczernának, őszi borsónak és szösös búkkönynek. Az őszi borsó ára ismét emelkedett, a termelők már 26—28 koronát követelnek 100 kilóért ab állomás. Lóheremagnak, luczernának, baltaczimnek és tavaszi búkkönynek ára majd naponta emelkedik, noha ez idő szerint a terméseredményről biztos adatokkal még nem rendelkezünk.

Jegyzések nyers árúért 100 kilónként Budapesten:

Lóhere	150—170 K
Luczerna	130—135 »
Biborhere	40—42 »
Baltaczim	40—42 »
Őszi borsó, idej termés	26—28 »
Őszi borsó, régebbi áru	18—20 »
Szentjános-rozs	21—23 »
Őszi búkköny	28—32 »
Tavaszi búkköny	19—21 »
Szösös búkköny (Vicia villosa)	42—44 »
Mustármag	52—54 »

Készáru-tőzsde 1908. augusztus hó 20-án.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapesten		100 kilogramm készpénz ára Budapesten			
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig		
Buza:						
Tiszavidéki	75	—	79	22.85	23.15	
"	76	—	80	22.05	23.45	
"	77	22.60	22.90	81	22.15	23.55
"	78	22.70	23. —	—	—	—
Fehérmegyei	75	—	79	22.65	22.95	
"	76	—	80	22.95	23.35	
"	77	22.40	22.70	81	—	—
"	78	22.50	22.80	—	—	—
Pestvidéki	75	—	79	22.65	22.95	
"	76	—	80	22.95	23.35	
"	77	22.40	22.70	81	—	—
"	78	22.50	22.80	—	—	—
Bánsági	75	—	79	22.85	23.15	
"	76	—	80	23.05	23.45	
"	77	22.60	22.90	81	23.15	23.55
"	78	22.70	23. —	—	—	—
Bácskai	75	—	79	22.75	23.15	
"	76	—	80	22.95	23.45	
"	77	22.50	22.90	—	—	—
"	78	22.60	23. —	—	—	—
Rozs elsőrendű új középminőségű (új)	—	—	—	18.75	18.85	
Árpa elsőrendű új középminőségű (új)	—	—	—	18.55	18.65	
Köles elsőrendű (új)	—	—	—	15.40	15.70	
Zab elsőrendű (új)	—	—	—	16.60	16.80	
Tengeri belföldi román v. bolgár	—	—	—	16.20	16.50	
Repecekaposztá	—	—	—	15. —	15.40	
	—	—	—	32.45	32.70	

Szesz.

A szeszületben e héten élénk kínálat uralkodott és főleg későbbi szállításra több tétel kontingens nyers szesz kelt el.

Elkelt helybeli szeszfinomítottól *finomított szesz* adózva 161—161.50, adózatlanul 62—62.50 koronán nagyban.

Élesztőszesz adózva 160—160.50 K-ig, adózatlanul 61—61.50 K-ig kelt.

Denaturált szesz hordóval együtt 51—51.50 K-án kelt kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz új termelési időszakban szállítva 2 kor. jegyzésen alól 52—52.50 K fix árában kelt el.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 59—60 korona.

Budapesti zárlatok nagyban:

Finomított szesz adózva	161—161.50 K
Finomított szesz adózatlan	62—62.50 »
Élesztőszesz adózva	160—160.50 »
Élesztőszesz adózatlan	61—61.50 »
Nyersszesz adózva	159.50—160.50 »
Denaturált szesz	51—52 »

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonaraktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

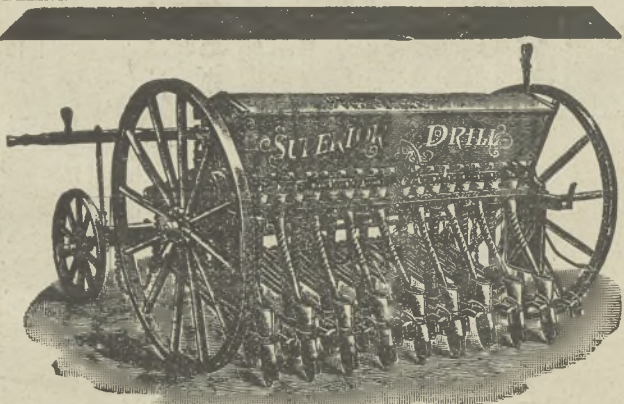
1908. augusztus 8-tól augusztus 15-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza Rozs Árpa Zab Tengeri				
	mennyisége métermázsákban				
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1908. aug. hó 8-án	142685	44965	36101	53909	345513
Béta- 1908. aug. 8-tól rozás / 1908. aug. 15-ig	104015	26315	29812	17727	11552
Kita- 1908. aug. 8-tól rozás / 1908. aug. 15-ig	43381	1451	3173	7338	32985
Készlet 1908. augusztus hó 8-án	203319	69829	57740	64298	394080

II. Az 1908. augusztus hó 15-én megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak					
Bács	20867	4201	224	22586	129677
Berettyóújfalvi	1750	1301	1057	128	—
Békéscsaba	5642	40	1515	1190	302
Brassó	—	—	—	—	—
Budapest	18701	80	2167	14682	92661
Csáktornya	7284	2248	—	704	14626
Czegléd	815	2742	1728	1461	864
Debrecen	4515	25074	2985	713	501
Érmihályfalva	1583	9431	177	—	603
Fiume	13524	262	17347	6541	56307
Győr	502	—	1270	303	8818
Kaba	5326	126	505	80	36
Karozag	4159	—	167	156	—
Kassa	—	—	—	—	—
Kisújszállás	11585	937	934	345	106
Kisvárdai	1700	6300	—	—	—
Kolozsvár	—	—	—	—	—
Maroshudás	686	3	138	82	123
Maros-Vásárhely	—	—	—	—	—
Mátészalka	122	1408	—	141	15
Mezőtúr	12659	—	3627	522	522
Miskolc	5064	421	3446	540	39
Nagybecskerek	46425	59	1381	4259	1089
Nagykanizsa	5309	1155	3526	2824	2649
Nagyszalonta	1749	993	827	538	—
Nagyvárad	2072	553	115	36	—
Nyíregyháza	1912	8024	475	450	—
Nyitra	—	—	—	—	—
Páncsova	3056	—	—	150	—
Pozsony	653	2055	5152	712	404
Szarvas	5005	49	2299	370	704
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—
Szeged	2081	—	—	505	401
Szoboszló	4743	23	4464	8	28
Szombathely	866	690	123	1065	303
Temesvár	—	—	—	—	—
Versce	8096	77	285	1125	4510
Sziszék	919	—	—	1681	8465
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonaraktárak.	4817	2277	1690	319	867

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos

Superior Sorvetőgépek.

!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!
!!! Tessék közelebbi leírást kérni!!!

Finom-, szántás-, csukló- és rét-boronák.

== Egy- és többvasu ekék. ==
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triórök. Mútrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 200 HP-ig

Eredeti mag után termelt
petkusi rozs
vetőmag eladó az alsó-fakosi gazdaságban, posta Felső-Hahót.
Ara Gelse állomáson métermázsánként 20.— korona.

Hirdetmény.

A hódmezővásárhelyi. m. kir. földmivessiskolánál f. é. október hó 1-én új tanév nyílik meg. Célja az iskolának két évi időtartam alatt a tanulól beiratkozó kis gazdá és földmives, egyáltalán az okszerű mezei gazdálkodás iránt érdeklődő, 16 éves kort már elért ifjakat oly gazdákká nevelni, kik részint saját birtokukon gazdálkodva, részint pedig mint gazdasági, uradalmi alkalmazottak, a hazának jól képezett, hasznos polgárai legyenek. A tanulónak félévénként előre bentlakással járó teljes és jó ellátás ezimén 150 koronát kell az iskola házi pénztárába lefizetni. Egyszerű gazdász ruházatról, valamint a csekély kiadást okozó tankönyv és írószerekről a tanuló maga tartozik gondoskodni. A tanulók szakszerű kiképzéséről és gondos neveléséről az iskola jó hirneve, valamint az állásba menni óhajító végzett tanulóknak sikeres elhelyezhetése tanuskodik. Bővebb felvilágosítással az iskola igazgatósága szívesen szolgál.

A szab.

acetylen gőzekevilágítási készülék

nagyon olcsóvá teszi az őszi szántást, a gőzeke intenzív kihasználása által. A legtöbb magyarországi uradalom, már évek óta, kiváló eredménnyel használja. Egyedüli gyárosok:

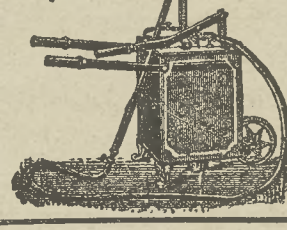
Pick & Salis, Prag,

Havlicek-Platz No. 2.

Az összes gazdasági szerek raktára.

A HELLER-féle
'KING'

gyorsmeszélő és fertőtlenítő gép. az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás

időben, pénzben és anyagban!

A „King” kiváló gyorsmeszélő és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyuk teljesen tömör sárgarézből készültek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King” tömlővezetékekkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálást feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifizetődik. Kimerítő prospektus 302. sz. a. a magyarországi vezérképviselőtől: **WIDL EMIL**
Budapest, VII., Huszár-utca 6. kérendő. — Pontos munkateljesítésményért szavatolunk. — Prospektus ingyen és bérmentve.

Őszi vetésre ajánljuk több éven át a legnagyobb gonddal történt művelés és a leglekiismeretesebb válogatás által megnevesített bőtermő **segedi** (somogyi)

tarbuzánkat,

melyről igen sok gazda elismerő értesítése és a magyarvári m. kir. gazd. akadémia növénytermelési tanszékének 1907. évi kimutatása szerint termelési kísérletre vetett 4-féle hazai buza-féleség között a legnagyobb szemtermést adta.

Gróf Széchenyi Bertalan jószágfelügyelősege

posta és sürgöny **Felső-Seged**, vasutállomás **Seged** és **Beleg**.

Keresek 120 méter hosszú, istállóba való, vasutnak való **sint**, továbbá 4 kereket tengelyvel és 4 belső nyílt csapágyat. **Móza Attila, Maroscsapó.**

Vetőmag. Diószegi buza

prima minőségű, a mely a folyó évben 1200 □ 12 q szemtermést adott, amíg a készlet tart, kapható a **Sárói uradalomnál, Nagy-Sáró, Bars megye.**

Istálló-mennyezetek nedves falak

kötelező páramentesítés, **KOSMOS** hornyolt aszfaltlemezrel **Kitünően bevált.** FELVILÁGOSÍTÁST AD: **GREIF ANTAL, mérnök,** Budapest, VIII., Sajóútcza 10. (TELEFON.)

Magyar Erdész erdészeti és vadászati szaklap Szerkeszti és kiadja **IMECSFALVI IMECS BÉLA** Borsod-Apátfalván. Előfizetési ár: **Egész évre. . . 14 korona.**

Gazdatiszt

kerestetik, nős, ki képes 3000 holdas gazdaságot önállóan kezelni és hosszabb önálló gyakorlattal rendelkezik, gazdasági tanintézetet vagy gyakorlati vizsgával bír. Csakis sajátkezűleg irt részletes folyamodványok, bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, Kallós Sándor, Teréz-körút 3. küldendők. Személyesen csakis a meghívottak jelentkezhetnek. Állás október 1-én betöltendő.

Keresek

szeptember 15-ére történendő belepésre, nőtlen, keresztény, gyakorlattal, a magyar tót nyelvet feltétlenül bíró segédtsízt; németül tudó előnyben részesül. Fizetés: teljes ellátás, havi 40-50 kor. Csak ezen feltételeknek eleget tevők küldjék be ajánlatukat bizonyítványmásolatokkal Michnik Gyula földbirtokos, Trebosztó, u. p. Turócszentmárton címre.

A szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.** Ára **3 korona.**

Gyakorlati utmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és mű-kereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük. Megszerezhető a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában **Budapest, IV., Muzeum-körút 7.**

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utcza 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

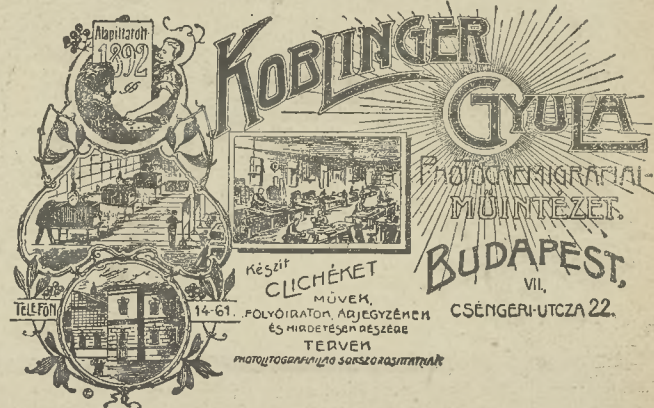
Ájánlat ingyen és bérmentve.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk. Szíves megkeresések: **Zentral-Direction der Oesterreichischen Berg- und Hüttenwerke-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia)** vagy:

Az Osztrák Bányá- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület, **Üllői-út 25. szám (Köztelék) földszint 3. szám** kéretnek.

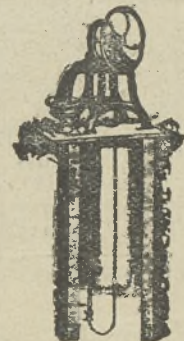
MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR **RACK G. ÉS TÁRSA** **BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 133/b.** Telefon: 95-37. — Sürgőnyezim: **Lánczkutgyár Budapest Thökölyut.**

LÁNCZKUTAK

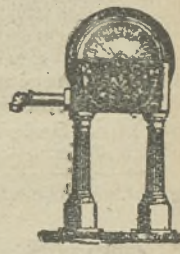
a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből, láncz ozinezett acélből. — Gummi könnyen kioszerélhető.

Minden mélységre alkalmas.

Nagy munkaképesség. Könnyű járás.

HUNGARIA nyitott lánczkut

DIANA zárt lánczkut

Kocsi gyártás.

Budapesti kovács- és kocsi gyártó ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-út 72. szám. Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

RAPID kézi műtrágyaszóró készülék.

Ezen **műtrágyaszóró-készüléket**

Fischl V. gazdasági intéző ur szakszerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos **kézi szórással** szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az **olcsó ár**, egyszerű kezelés s hogy **egy ember napenként 7-8 holdat**, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az **elszórandó mennyiség pontosan szabályozható.** Ára Budapestben darabonként **60.— K.** Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálók.

WEISZ JAKAB a szabadkai műtrágya-gyár képviselője **Budapest, V., Lipót-körút 7.**

szabályozható szórókanállal.

AGRARIA ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 5.

Ajánlja Agraria védjegyzett, kítűnő minőségű, saját gépüzemeivel gyártott elsőrendű

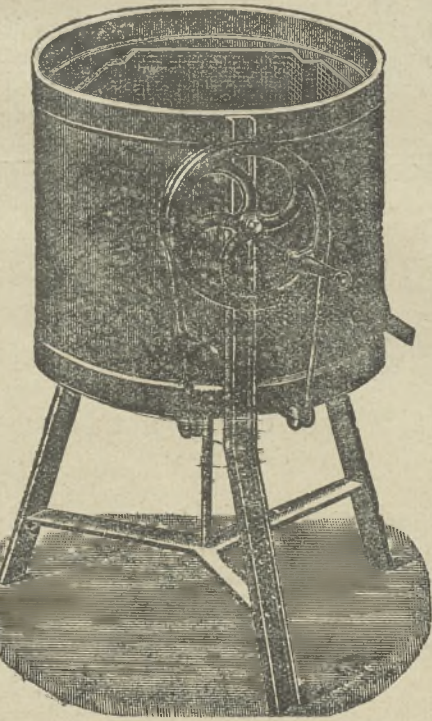
erőtakarmányát.

100 pár díszlőszerszám.

Mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítések, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótarakók, régi és új eszköpenyek, halinacszmák, zöld munkaszubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi- és gyermek-nyergesek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskazetták, másoló prések, gyepelőszárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.

Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltetik. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

Méhészetben szükségelt összes eszközöket

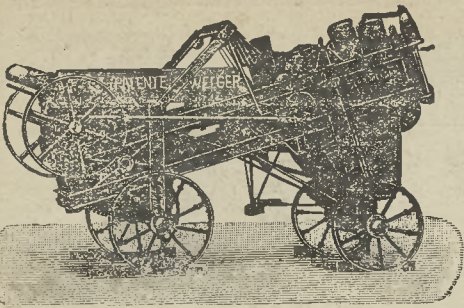
robbanásmentes edényeket, hirdetés táblákat és minden e szakba vágó árú gyárt a

Magyar fémlemez ipar R.-T. Budapest

Erzsébet királyné-út 57-59.

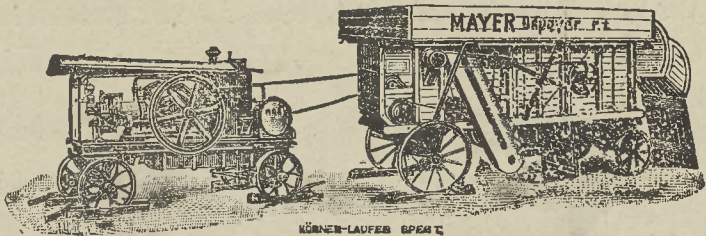
GÉPVÁSÁR

Ajánlható beszerzési források.

MAYER GÉPGYÁR

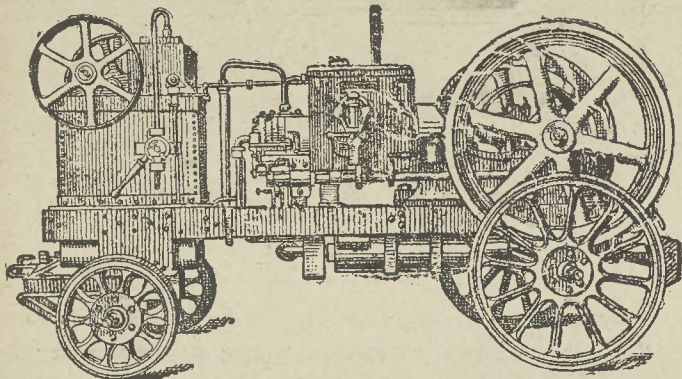
vas- és fémdöntő részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körút 61. sz.

Malom-építéset, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

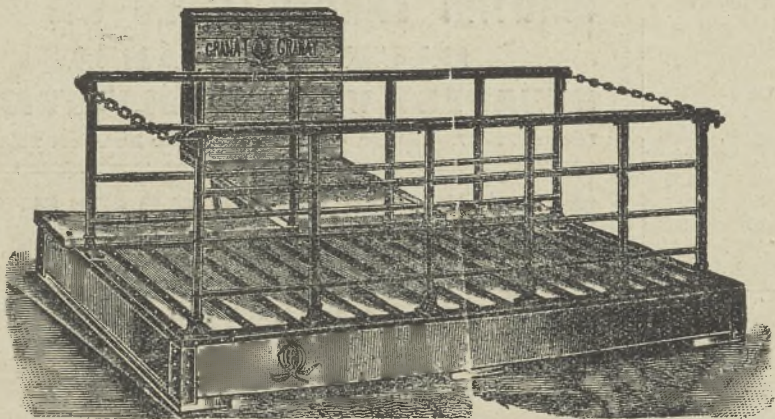

Eredeti „OTTO”

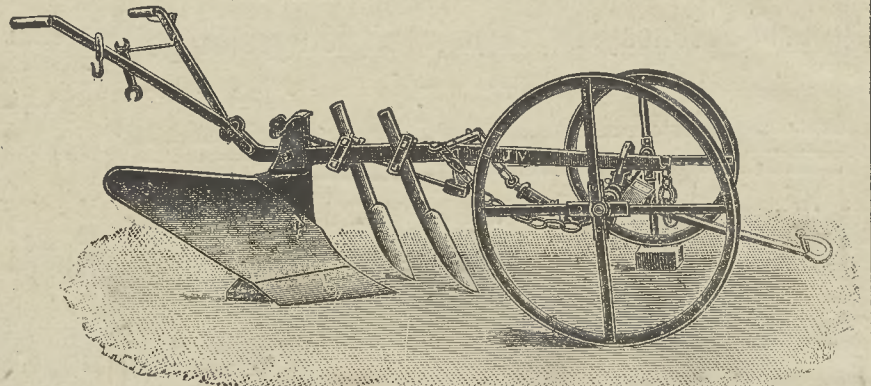
-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

„GRANAT” MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK BUDAPESTEN.

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tízedes-, százados-állat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár: III. ker., Szépvölgy-útca 8. sz. Raktár: RINGEISEN TESTVÉREK V. ker., Hold-útca 21. sz.

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult szabadalmazott kétesorosozlyás, elzárható

JURENÁK-ekéket

szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a. sz.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultura mezőgazdákot ellátó r.t.-nál, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

Régi egytetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek átváltoztatása JURENÁK-rendszerre darabonként K 22.—

Rendelések idejekorán eszkozlendők.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jóvedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csövek raktáron.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

szabadalmazott

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtökéletesebben tépi szét és így a zombolyázáshoz előkészíti takarmányozási czélokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetlen gépnek kijelentve. !!!

1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom-tulajdonos

„NICHOLSON”

gépgyár részvénytársaság, Budapest, Váci-út 17. sz.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

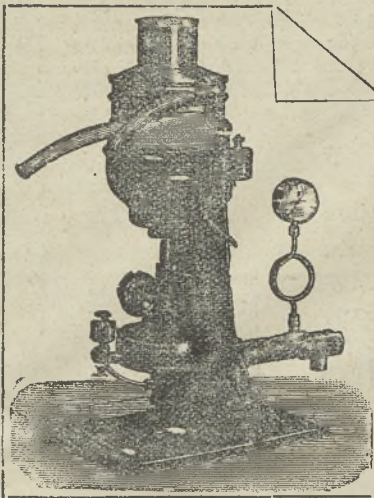
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok
kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.
Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása, Tejgazdasági te-
lepek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

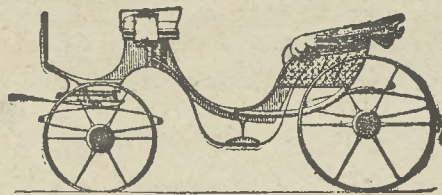
Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapítatott 1871.

Dus raktár új és használt kocsik-
ból. Használt kocsik becserél-
tetnek és átalakítások elfogad-
tatnak jutányos árak mellett.
Ugyisint mindenféle üzleti
és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Őszi vetésre

eladó — míg a készlet tart — nagy mag- és szalma-hozamu
76 kilós honosult **Probstei** rozs ab Zalabér állomás,
vevő zsákjában, legalább 10 q vételnél utánvét vagy kész-
pénz fizetés ellenében **22 K** métermázsánként. Ugyanilyen
feltételek mellett 81 kilós, rozsda, megdülésnek ellenálló
nagy mag- és szalma-hozamú **kopasz buza** 25 K méter-
mázsánként. Kivánatra mintát küldünk.

Zalabéri uradalom, Pölcsány,

posta **Pakod, Zalamegye.**

Új építési mód,

amely hovatovább általános elterjedést nyer, mivel teljes szoli-
ditás mellett igen gazdaságos. A Triumphátor-géppel gyártott

üreges betontömbök

felhasználása úgy ideiglenes, mint állandó jellegű építkezések-
nél a közönséges építés összes előnyeit biztosítja. Könnyű,
melegtartó, tűzbiztos és igen olcsó, úgy, hogy már kisebb
épületeknél is nagy megtakarítás érhető el, különösen homok-
és kavicsgazdag vidékeken. — Szállítom az összes gépeket
cementárugyártási iparhoz.

Kérjen díjmentve BBX prospektust, tájékoztatót és küld-
jön díjmentesen próbaanyagot kavics- vagy homokanyagából

Büschitz Mór, Komárom
ezimére, szakgépgyári vezérképviselő.

Képviselők kerestetnek.

A tarlóhántás
legcélszerűbb
eszközei: Bächer könnyű négybarázdás hántóékeje
Bächer könnyű hárombarázdás hántóékeje
JOHNSTON tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb acélananyag, csekély önsúly, kevés vonóerő, ideális munkateljesítmény.

Tessék ajánlatot kérni! Olesó árak!

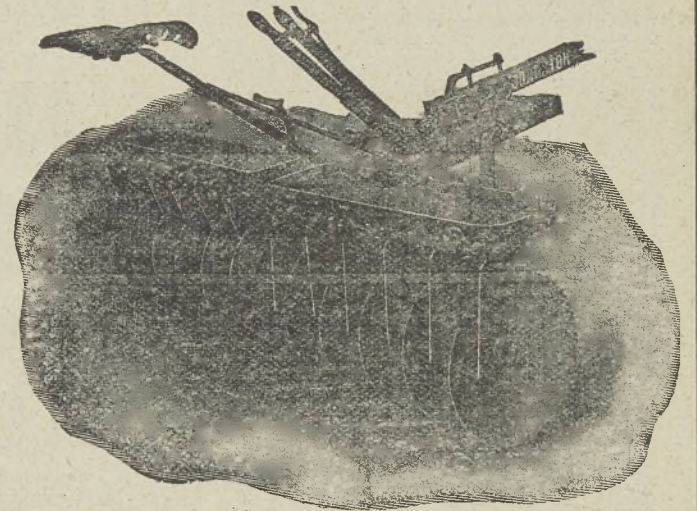
BÄCHER RUDOLF

SPECZIALIS EKE ÉS TALAJ-
MŰVELŐ ESZKÖZÖK GYÁRA.

VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR:

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

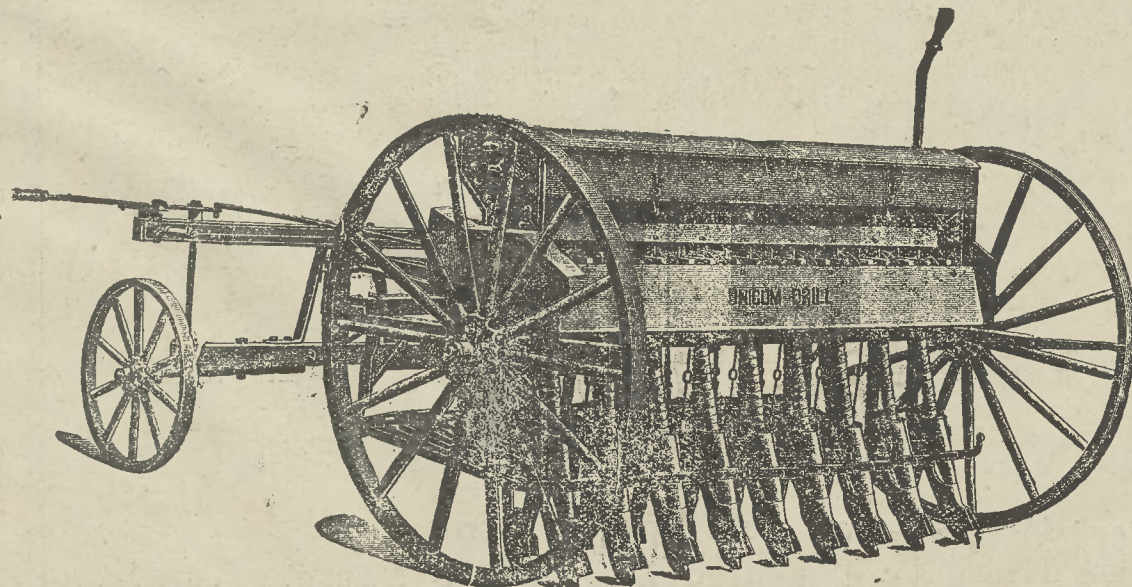
Az eredeti MELICHAR gyártmányu, páros sorszámú

„UNIKUM DRILL“

a jelenkor legtökéletesebb sorvetőgépe.

Utolérhetetlenül precíz vetés, hegynek-völgy-
nek teljes egyforma, ideálisan tökéletes mag-
elosztás, végtelen könnyű és biztos kormányzás,
feltűnő csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel,
elsőrendű anyag, bámulatosan egyszerű szerke-
zet és könnyű kezelés ama jellegzetes tulajdon-
ságok, melyeknek ezen sorvetőgép általános ked-
veltségét köszönheti. Több mint 32.000 darab
használatban. Számptalan elsőrendű kitüntetés és
sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb speciálítások: műtrágyaszórógépek és
műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Külön-
leges repavető gépek és amerikai rendszerű kuko-
riczafészekberakók (a Hermann-féle művelésmód-
hoz). Chiliszórók a cukorrépa feltrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ

sorvető- és műtrágyaszórógépek gyára

Vezérképviselőt
és főraktár:

Szücs Zsigmond
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

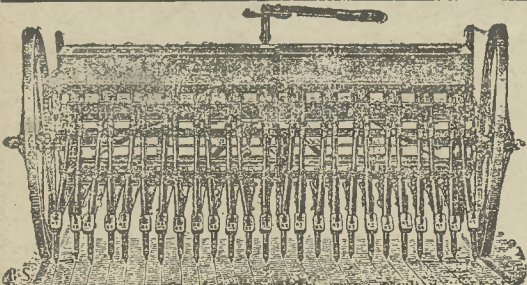
mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFFERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest—Kelenföld.

PROPPER SAMU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 52.

Ajánlja mérsékelt áron a jelen idényre SACK RUDOLF elismert kettős gyártmányait, aczélekeit, vasboronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit,

szecs kavágó- és répvágó-gépeit kézi, járgány- és gőzhajtásra.

Elsőrendű biztonsági járgányait.

„WESTFALIA“ műtrágyaszóró-gépeit, a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmány pároló-készülékeit**

és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem-berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárgyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

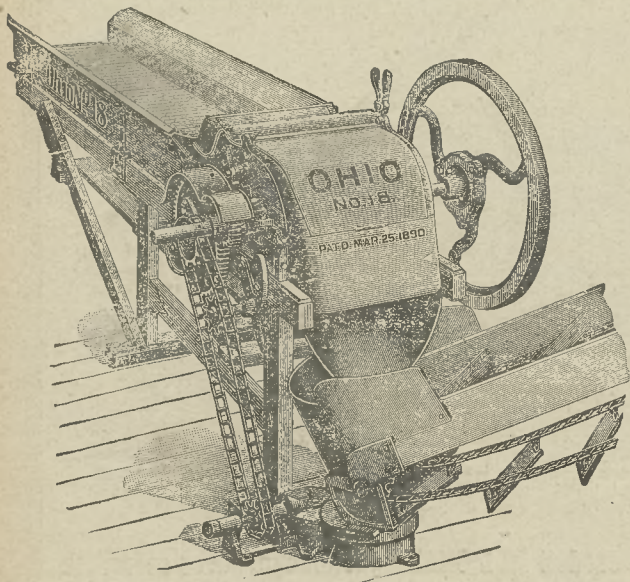
lisztes, korpa- és gabona-**ZSÁKOKAT**

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vízmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szekér- és repceponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lőtakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

„OHIO“ EREDETI AMERIKAI tengeriszár-tépő-,

zöldtakarmányapritó és szalmaszecs kázógép
a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

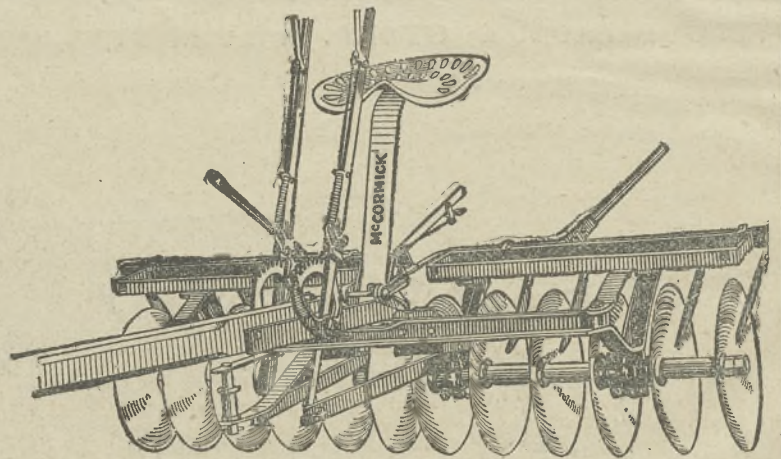
Mc CORMICK tárcsásborona

tarlóhántásra,

vetőszántásra,

rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago U. S. A.

Igazgatósa és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

J. E. KNECHT, igazgató.